

Bosa Məkana mæte yi Pol ketima kenje botu be Kɔrɛnt

Yo Pol, mɔ tomun Yesus Krist kete məkana mete yɔkɔ kenje bekriten bete be diyɛ ke Kɔrɛnt baka, yite a ke Efɛs.

Kɔrɛnt bɔ nyangwe dya ke menɛti Begrɛk. Yo bɔ nɛ sumba budyate. Nyangwe mesukul mɛ nembina meyasi bɔ sendi kete. Bomɔ dikima kanɔ meyasi tuku tuku tiko Njambiyɛ. Bomɔ budyate dikima jonna ke nyem nyem jonɔwe nɛ ke sap sap jonɔwe. Yo nde, bekriten be Kɔrɛnt kandima keto məkana kenje Pol ke kasi megwaki nɛ ke kasi menjay mete yi bo si kelɔ nɛ sadaka nyɛ baɲa benjambiyɛ kɛ. Pol wokuma sendi kasi mɛbaka nɛ kasi mewanja mete yi dikima kwanɲa ke njoka yan kɛ. E nyɛ kola budyate keto məkana maka yɛ kite nɛ bo, nembɛ sendi kasi womiya bemuɲ nyɛ bo.

Wuse yakama baɛe məkana maka ke nyangwe menɔabiye yitan jo yitati:

1. Kasi mɛbaka ke njoka bekriten be Kɔrɛnt (kumte 1-4).
2. Gbasina beya sap sap jonɔwe te yi kwanɲama ke njoka bekriten be Kɔrɛnt (kumte 5-6).
3. Tembidiya yotu pupunate ke mbombu Njambiyɛ nɛ kasi gwaki (kumte 6-7).
4. Kasi menjay mete yi bo si kelɔ nɛ sadaka nyɛ yiɲa meyasi kɛ. Kriten yeti se bala na,

- ko dɛte, a jòhnanɔwɛ nan? (kumte 8-11).
5. Mɛyasi yâkanɔwɛ kwanɔna nɛ nje te kɛ njon bɛkritɛn. Kasi mɛɔfye mɛ Njambiyɛ (kumte 11).
 6. Kimɔ mɛyasi mɛte yi Kimɔ Sisiɔ nyɛ kɛ nɛ mesay mɛte yi wusɛ yâkanɔwɛ kelɔ no kɛ (kumte 12-14).
 7. Kasi womiya bɛmunɔ (kumte 15).
 8. Kasi ndɛmna mɛyasi yí kame nɛ bɛsɔ (kumte 16).

¹ Yo mi Pol, mi yi Njambiyɛ jɛbama nda yi nyɛ kwadya nde, mi bɛki mɔ tomun Krist Yesus, yo mi sinɛ maɔ wusu Sɔsiten ² ketɛ mɛkana maka kenjɛ wunɛ njon botu bɛte bɛ tike temɔ kɛ yi Njambiyɛ kɛ Kɔrɛnt baka. Wusɛ kɛti kenjɛ wunɛ botu bɛte bɛ Njambiyɛ tokuma, bɛ ðiyɛ sanɔwate nɛ Yesus Krist, wunɛ bɛ Njambiyɛ jɛbama, nɛ wunɛ bɛ ndi bɛnɛ baka. Wusɛ kɛti sendi kenjɛ bomɔ hɛnɛ bɛ ðiyɛ kɛ mɛmbɛy hɛnɛ, bomɔ bɛte bɛ tuɔɛ ðino Nyangwɛ Kumande wusu Krist Yesus te Nyangwɛ Kumande wan nɛ wusu sendi. ³ Njambiyɛ Sanɔwɛ wusu nɛ Kumande Yesus Krist kɛl ngikwa nɛ wunɛ, nyɛ sendi wunɛ tɛte.

⁴ Mi kɛ nyɛ Njambiyɛ womɔɛ wosoko mɛngimɔ hɛnɛ kɛ kasi yun, keto ngikwa te yi nyɛ kelma nɛ wunɛ kɛ ðiyɔ te yi wunɛ ðiyɛ sanɔwate wúnɛ bɛ Krist Yesus kɛ. ⁵ Yo nde, Njambiyɛ tonja wunɛ nɛ mɛkombila kɛ mɛyasi hɛnɛ kɛ mɛlɛpi te yi wunɛ lɛpɛ nɛ kɛ nje duwɔ yasi hɛnɛ, keto wúnɛ bɛ Yesus Krist sanɔwate. ⁶ Yo nde, Njambiyɛ tonja wunɛ nɛ mɛyasi mɛte, keto wunɛ jayma nɛ

temo yun hene nde, lepi te yi bo wokuma nje lepo nye wune ke kasi Krist ke, gbakasi. ⁷ Dete, ke diyoo te yi wune diye kete ndana yi ladiye ne ngimoo te yi Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist ta punje ne yotu ke, Njambiyee nya wune meyasi hene te yi Kimoo Sisiin nye mumoo ke. ⁸ Yo ndi nye ta keloo sendi nde, wune diyoo ne ngbingim kumoo ke yesoo siyna mbokoo, ne wune be kine monoo beya yaana te yi bo yakama lepina ne wune kete ke *Yesoo Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist na. ⁹ Njambiyee te e jebama wune, ne wune diyoo sangwate wune be Monoo wene, Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist koo tonjukwe meyasi mete yi nye si lepo ke.

Kasi mebaka ke njoka

Bekriten be Korent

¹⁰ Wune njoo, mi ke ngweta ne wune ke dino Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist nde, lepi yun hene beeki ndi wete. Mebaka ti beenangwe ke njoka yun na, yasi wete, wune beeki gba sangwate, diyoo temoo wete, be sendi ne metake wete. ¹¹ Wune njoo, mi lepi dete, keto mi wokuma kasi yun ke numbu botu be tu Kolowe nde, yo ne metandoo ke njoka yun. ¹² Ma yasi te yi mi kwadiye lepo ke, yo nde, ke njoka yun baana nde: <Mi wookunangwe mbe ne Pol.> Baana nde: <Mi wookunangwe mbe ne Apolos.> Baana yan nde: <Mi wookunangwe mbe ne Sefas.> Baana sendi nde: <Mi wookunangwe mbe ne *Krist.> ¹³ 'Yite nde, Krist bakima ka yotu ne baka? 'Yo ka Pol yi bo ngbama ke kroa keto yun? Ho

nde, ke yi bo tɔpuma ne wune ke mɔrɔku ké, 'bo tɔpuma ka wune ne dɛno Pol? ¹⁴ Mi ke nye Njambiye wosoko, keto ke njoka yun mi ti tɔpe wete mumɔ ke mɔrɔku na, soŋe ndi Kiripus nɛ Gayus. ¹⁵ Dete, mumɔ wete ne wete ti yaka lɛpɔ nde, bo tɔpuma wune ke mɔrɔku ne dɛno dɛyembe na. ¹⁶ Mi tɔpuma sendi botu be moy tu Stefanas ke mɔrɔku. Ke kɔŋte, mi yeti ke duwe, ho mi tɔpuma sendi wete mumɔ ke mɔrɔku na. ¹⁷ Yo nde, Krist ti tome mi yi tɔpuna bomɔ ke mɔrɔku na. Yasi wete, a tomma mi, né mi nje lɛpi Kimɔ Tom. A ti tome mi, né mi nje lɛpi ne nje jɛŋ ndapi te yi bomɔ na, kambɔ lɛpina kasi soŋ te yi Krist gwɔ no ke kroa ké me nje gwe ne gbɛlate.

Kasi dɛyano te yi bomɔ nɛ dɛyano

te yi Njambiye

¹⁸ Yo nde, botu bete be ta yambile baka woku yan lɛpina kasi soŋ *Krist ke kroa nda abalmba. Ma ke yusu, wuse be ma ju baka, kasi soŋ Krist ke kroa ne ŋgungudɛye Njambiye. ¹⁹ Yo nde, yo ketinate ke mekana me Njambiye nde: <Mi ta yangile dɛyano te yi botu be dɛyano be no ké, soŋe duwɔ yasi te yi botu be duwɔ yasi be no ké.> ²⁰ Ma ndana, nda ba ne dɛyano kɔ? Ma nda ba mɔ ketina meyasi kɔ? Ma mɔ jɛŋ duwɔ lɛpi te yi ŋgimɔ te yɔkɔ ba nda? 'Njambiye ti kele ka nde, dɛyano te yi botu be meneti maka kpâl be yasi abalmba na? ²¹ Yo nde, ke meyasi mete yi Njambiye kusuma yi tedɛye nde, a ne dɛyano ké, botu be meneti maka ne dɛyano te yan ti be

ne ðeti te yi duwe Njambiyè ne nje meyasi mete na. Yo ðete yi Njambiyè beŋma kimote yí jonḡwe botu bete be tike temo ke yene baka ne nje pelna Kimo Tom te yi wuse lere ké. Kimo Tom te, bomo béŋa yan nde abalmba. ²² Beyuden ke diyè meyekambiyè, né bo beŋ, ma Begrek ke sa yan duwa yasi. ²³ Yasi wete, ke be wuse, wuse péla su kasi Krist te yi bo ngbama ke kroa ko. Ke yi Beyuden, yo yasi te yi yakama jatidye bo ke beya nje, ma ke yi botu bete be yeti Beyuden baka, yo yasi abalmba ke yan. ²⁴ Yasi wete, ke yi baka be Njambiyè jebama baka, ko Beyuden ko Begrek, ke yan, Krist ke punje ngungudye Njambiyè ne dyanò dyene, ²⁵ keto yasi te yi Njambiyè kele yi bomo beŋe nde abalmba ké, yo yasi te yi lanŋa dyanò bomo. Sendi, yasi te yi Njambiyè kele yi bomo beŋe nde, yo kine ðeti ké, yo yasi te yi be ne ðeti lanŋa ðeti bomo.

²⁶ Ma wune njon, wune sâmbila misi beŋe ne teri yun, wune botu bete be Njambiyè jebama baka. Ke njoka yun kine budya bomo kete ne dyanò te yi wule ke yi botu be meneti maka na. Kine budya ngabolo bomo ho budya bomo be wulma ke moy tu nyanḡwe bomo na. ²⁷ Yo nde, Njambiyè sawma meyasi me meneti maka yi bomo beŋe nde abalmba ké yí wunḡwe ne botu be dyanò. A sawma meyasi mete yi bomo beŋe nde, yo kine ðeti ké yí wunḡwe ne ðetina meyasi. ²⁸ A sawma meyasi me meneti maka yi bomo beŋe nde, yo yeti yaŋa nè yike yi bomo yeliye ké. Yo meyasi mete yi bomo paye ké. A kpalma bu yite yí kelò nde, meyasi mete yi bomo beŋe nde,

yo ne d̄eti ké tí b̄eki se ne d̄eti na. ²⁹ A kelma d̄ete, ma mum̄o me nje b̄endidȳe yotu ne ke mb̄ombu wene. ³⁰ Ma yo Njambiȳe kele nde, wún̄e b̄e Krist Yesus b̄êki san̄gwate. A kelma nde, Yesus Krist b̄êki d̄yano d̄yusu. A kwan̄ma ne nye yí kel̄o nde, wuse b̄êki ne n̄gben̄, b̄e pupunate ke mb̄ombu wene, kw̄a sendi ne nye yí kol̄o ne wuse ke meb̄eȳo musu. ³¹ Dete, mekana me Njambiȳe ke lep̄o nde: <M̄o te e kwadȳe lukse yotu, a l̄ûksa yotu ndi ke yasi te yi Nyangwe Kumande kelma ké.>

2

Pol ke k̄e mb̄ombu yí lep̄ina

ke kasi d̄yano Njambiȳe

¹ Ma wun̄e n̄j̄on̄, ke yemb̄e, ke yi mi k̄a n̄o p̄e yun ké, mi tí lep̄ina ne yin̄a nyangwe j̄en̄ duw̄a ndapi ho ne yin̄a nyangwe d̄yano yí kwan̄d̄ye ne yasi te yi Njambiȳe ma sódyukwe ne mb̄ombu ké nye wun̄e na, ² keto mi p̄esima nde, mi yeti ke kwadȳe duwe yin̄a yan̄a d̄ele ke njoka yun na, siya yasi te yi mi kwadȳe duwe, yo ndi Yesus Krist, lan̄sa lan̄sangwe kasi n̄gbana ne ke kroa. ³ Ma d̄ete, ke yi mi j̄on̄nama n̄o ne n̄guru wombe ke njoka yun ké, mi b̄a nda tekina mum̄o. Mi gw̄a w̄o n̄gwangwa. ⁴ Ke yi mi ted̄ya nè ke yi mi pelma ne m̄elep̄i me Njambiȳe ké, mi tí s̄a nje te yi d̄ale bom̄o ne j̄en̄ ndapi te yi wul̄e ke d̄yano bom̄o ké na. Yasi wet̄e, mi lep̄inama ted̄ye nde, Kim̄o Sis̄in̄ ne n̄gun̄gud̄ȳe, ⁵ kamb̄o tikina tem̄o te yi wun̄e tike ke yi *Krist ké me nje wul̄e ne nje

dƳano ɓomɔ, né yo wul ndi keto deti Njambiye.
⁶ Yo nde, wuse ke tedye kasi dƳano nye ɓotu bete
 be me ɓetomba ke nje te yi Sisiŋ baka. Yasi wete,
 yeti dƳano te yi wule ke yi ɓotu be meneti maka
 ho ke yi ɓekum be meneti maka be ta si kwa
 nemeno baka na. ⁷ Wuse tedya dƳano Njambiye
 yi mumɔ yeti ne deti te yi biye to te ké. Yo dƳano
 te yi nye ma soɗyukwe ne mbombu yi nye ma
 kiki tembidiye, yite mbokɔ ti pa kusuna na. A
 kelma dete, né wuse be ne ngabiye ke meluksa
 mene. ⁸ Kine kum wete ne wete ke njoka bekum
 be meneti maka duwa dƳano te na. Yo nde, ɓo
 ma dukwe dƳano te, ma ɓo ti ngba Nyangwe
 Kumande te e ne meluksa hene ko ke kroa na.
⁹ Yasi wete, yo kelnama nda yi yo ketinate ke
 mekana mene nde: <Yasi te yi misi ti ɓene ne
 toru ne yi meto ti woke ne toru, yasi te yi temo
 mumɔ ti take wete yeso, yo yasi te yi Njambiye
 kombila pe yi ɓotu bete be kwadye nye baka.>
¹⁰ Yo ndi wuse yi Njambiye punja yo nye wuse
 ne nje Sisiŋ ne. Yo nde, Kimɔ Sisiŋ Njambiye
 ke nembɛ duwe meyasi hene, ko meyasi mete yi
 diye soɗyate ne gbɔl ke moy temo Njambiye ké.
¹¹ Ma mo te nda ke duwe yasi te yi diye ke temo
 jakoso mumɔ ko? 'Yeti ndi sisiŋ mumɔ ne nguru
 wene ke duwe yasi te yi diye ke moy temo ne
 ké na? Dete sendi, kine mumɔ wete ne wete ke
 duwe meyasi mete yi diye ke moy temo Njambiye
 na, soŋe ndi Sisiŋ Njambiye nyepo. ¹² Ke be wuse,
 wuse ti ɓu su sisiŋ te yi wule ke yi ɓotu be meneti
 maka na. Yasi wete, wuse ɓoŋma su Sisiŋ te yi
 wule ke yi Njambiye, né wuse duwe meyasi mete

yi Njambiyε nye wuse ne gbelate ké. ¹³ Ma wuse ti lépi yo ne dyanɔ te yi botu be meneti maka tedye ké na. Yasi wete, wuse lépi su yo ne dyanɔ te yi Kimɔ Sisij tedye ké. Dete, wuse ke tedye meyasi mete yi Sisij Njambiyε nye botu bete be ne Sisij te baka.

¹⁴ Yo nde, mɔ meneti maka ti yaka jaye meyasi mete yi wule ke Sisij Njambiyε na, keto ke yene, yo abalmba. Sendi, a yeti ne deti te yi nembe duwe meyasi mete na, keto mumɔ dúkwe yo ne nje deti te yi Sisij. ¹⁵ Ma mɔ te ε me ne Sisij Njambiyε kɔ yakama duwe meyasi hene. Yasi wete, kine mumɔ wete ne wete yakama duwe teri jonɔwe mɔ te na. ¹⁶ Ma yo ketinate nde: <Nda ke duwe dyanɔ Baba Mbokɔ kɔ? Nda yakama kite nye kɔ?> Ma wuse su ne takina yasi te yi *Krist.

3

Kasi kelna mesay me Njambiyε

¹ Wune njɔŋ, ke be mi, ke yi mi lepinama nɔ nye wune ké, mi ti yaka lepinama nda mi lépinanɔwe nye botu bete be me ne Sisij Njambiyε ke yotu na. Mi lepinama nda mi lépinanɔwe nye botu bete be beɔnɔwe mewoɔɔ me membundɔ baka. Ke jonɔwe te yi wune jonna nɔ wune be *Krist ké, mi lepinama nye wune nda mi lépinanɔwe nye gbela bɔnɔsike. ² Mi nya wune mɔrɔku meberi, né wune dye. Mi tĩ nye wune detina medye na, keto ke ngimɔ te yite, ma wune ti yaka dye yo na. Ma ko kumɔ ndana wune ti yaka dye yo na, keto wune ndi botu bete be ke beɔnɔwe mewoɔɔ me membundɔ.

³ Nge be nde, nyanɔwe temo nɛ metando ke beɔna ke njoka yun nda yi yo beɔna kɛ, 'yite ti tɛɔya nde, wune ndi botu bete be beɔwe mewoɔ me membundo na? 'Yo ti tɛɔya nde, wune ke jona beɔwe yasi te yi bomo tɛɔye kɛ na? ⁴ Ma ke ngimo te yi yoko lepe nde: <Mi wokunangwe mbe ne Pol,> yoru nde: <Mi wokunangwe mbe ne Apolos,> 'yite ti tɛɔya nde, wune ke jona nda gbela bomo na? ⁵ Ma Apolos ba nda? Pol ba ne nda? Wuse hene yiba ndi gbela botu be mesay be Njambiyɛ. Njambiyɛ kwanma ne wuse yi kelo nde, wune fiki temo ke yene. Mumo hene ke njoka su ke tonje say te yi Nyanɔwe Kumande nya nye nde, a kɛl kɛ. ⁶ Mi ba mbe mo benate, Apolos mo nyanja moroku kete. Ma yo Njambiyɛ kele nde, yo jɔn. ⁷ Dete, mo te e be nɛ mo te e nyanje moroku kete ko, bo hene yiba gbelate. Ma mo te e be ne njuku mesay mete hene ko, yo Njambiyɛ, nye mo te e kele nde, yo jɔn ko. ⁸ Mo te e be beko nɛ mo te e nyanje moroku nyanja kete ko ndi wete. Mumo hene ta be ne nduku mesay mene beɔwe misi mesay mene. ⁹ Wuse ke kelo mesay sine be Njambiyɛ. Wune ngwan Njambiyɛ, wune sendi tu te yi Njambiyɛ sume kɛ. ¹⁰ Mi ma tembidyɛ mekol me tu nda kpasa mo sumna njumo beɔwe say te yi Njambiyɛ tomma mi ne ngikwa ne nde, mi njaki kelo kɛ. Ma ndana, mbanja ke kɛ mbombu ne say bendidyate. Yasi wete, mumo hene diy ne soso ke kwalo bo mesay mete yi nye bendidyɛ ne tu kete kɛ. ¹¹ Mekol me tu te yi sima tembidyɛ kɛ, yo Yesu Krist. Dete, kine wete mumo e yakama

nje tɛmbidye sendi wɛtɛ mɛkol mɛ tɔ dɛlɛ na. ¹² Ma ɓaɗa ta ɓendidye tɔ ketɛ nɛ lɔr, ɓaɗa nɛ ɓi sumba, ɓaɗa nɛ kpasa mɛtari, yi ɓaɗa nɛ mɛjeti, yi ɓaɗa nɛ mɛnjoy ho nɛ mbɔru ŋɔɗ. ¹³ Yasi wɛtɛ, ɓɔ mɛsay mɛ mumɔ hɛnɛ ta pundɔ puyɛ kɛ nyanɗwɛ yesɔ. Yesɔ tɛ dɛtɛ ta gbasɔ ɓɔ mɛsay mɛ mumɔ hɛnɛ yɪ tɛdye nɛ dɛtɛ tɛ. ¹⁴ Kɛ tɔ tɛ yi mumɔ nɗa ɓendidye kɛ gwɛyɗa mɛkol mɛ tɔ tɛ yi sima tɛmbidya kɛ sumɛ kol kɛ dɛtɛ, mɔ tɛ ta ɓɛ nɛ nduku mɛsay mɛnɛ. ¹⁵ Yasi wɛtɛ, kɛ tɔ tɛ yi mumɔ nɗa ɓendidye ketɛ kɛ si lolɔ, mɔ tɛ ta kɔpɔ nduku mɛsay mɛnɛ. Ndi ndɛ, nyɛ nɛ ŋguru wɛnɛ ta ju, ma yo ta ɓɛ nda yi mumɔ diyɛ nɔ kɛ dɛtɛ kɛ. ¹⁶ 'Yitɛ ndɛ, wunɛ yeti kɛ duwɛ ndɛ, wunɛ mbanjɔ Njambiyɛ na? 'Wunɛ yeti kɛ duwɛ ka ndɛ, Sisin Njambiyɛ kɛ jonna kɛ yotu yun na? ¹⁷ Nɗɛ mumɔ ɓekidye mbanjɔ Njambiyɛ, Njambiyɛ ta ɓekidye sendi mɔ tɛ, ketɔ mbanjɔ Njambiyɛ tumbu, yo wɔkunanɗwɛ ndi nɛ nyɛ, ma mbanjɔ tɛ, yo wunɛ. ¹⁸ Mumɔ tɪ sebila yotu nɛ nɛ ŋguru wɛnɛ na. Nɗɛ wɛtɛ mumɔ kɛ njoka yun takɛ ndɛ, a nɛ dyanɔ nda yi ɓotu ɓɛ mɛnɛti maka takɛ kɛ, a kpâl ɓɛ nda lem kɛ misi mɛ ɓotu ɓɛ mɛnɛti maka, na nje ɓɛ nɛ kpasa dyanɔ. ¹⁹ Ketɔ, yasi tɛ yi ɓotu ɓɛ mɛnɛti maka takɛ ndɛ, yo yasi dyanɔ kɛ, yo nɛ yasi abalmba kɛ misi mɛ Njambiyɛ. Yo ketinate kɛ mɛkana mɛ Njambiyɛ ndɛ: <Njambiyɛ kɛ kpalo kelɔ ndɛ, ɓotu ɓɛ dyanɔ ɓɛɓikwɛ kɛ mɛkele mɛ likisi man.> ²⁰ Yo sendi ketinate kɛ yinɗa mbɛy kɛ mɛkana mɛ Njambiyɛ ndɛ: <Baba Mbokɔ kɛ duwɛ mɛyasi mɛtɛ yi ɓotu ɓɛ dyanɔ takɛ kɛ. A duwɗa ndɛ, yo hɛnɛ gbelatɛ.>

21 Dete, mumo tĩ susula yotu ke mekele mete yi bomo yakama kelo ké na. Mumo tĩ kel dete na, keto meyasi hene wókunangwe ne wune. 22 Yo nde, ko Pol ko Apolos ko Sefas, ko meyasi hene te yi diye ke mboko, ko jonngwe ko son ko meyasi mete yi kete ndana ko meyasi mete yi ta nje ke metu mete yi mbombu, 23 meyasi mete hene wókunangwe ne wune, ma wune wókunangwe yun ne *Krist, Krist wókunangwe ne Njambiyé.

4

Teri botu be tomun be Yesus

1 Dete, mumo hene yakanngwe bu wuse nda botu be mesay be *Krist, nda baka be Njambiyé nya bo say bakidya meyasi mene yi nye ma sodyukwe ne mbombu ké. 2 Ma yasi te yi bo diye mumo hene e be ne say bakidya meyasi, yo nde, a nyêki temo ne ke mesay mene. 3 Ma ke yembe, ko wune ko botu be meneti maka jōsa mi, yo yeti ke kelo mi mono yaŋa ne mbet na. Ko mi ne nguru wombé yeti ke jōse yotu mbe na. 4 Yo nde, mi yeti ke duwe yiŋa beya yasi te yi mi kelma ké na. Ko beko dete, yite yeti ke tedye nde, mi kine mejōso na. Ma mo te e jōse mi ko, yo ndi Nyangwe Kumande nyepo. 5 Dete, wune tĩ yaŋ jōse yiŋa yasi piŋo te yi ngimo tĩ pa dya na. Wune lādya kumo ke ngimo te yi Nyangwe Kumande ta nje ké. Yo nye ta punje meyasi mete yi diye sodyate ke yitil ké ke puyé. A ta gbaso metake mete yi mumo be no ke moy temo ne ké. Yo ke ngimo te yite yey yi Njambiyé ta bese mumo hene beŋgwe bo mesay

menɛ. ⁶ Wunɛ njɔŋ, yikɛ hɛnɛ yi mi lɛpima kɛ kasi mbɛ nɛ kɛ kasi Apolos kɛ́, mi lɛpi yí kame nɛ wunɛ, né wunɛ bɛŋgwe jɔŋgwe dɛyusu yí jekɛ nɛ kelna mɛyasi mɛtɛ yi wusɛ lɛpɛ nɔ kɛ́. Ma mumɔ tɪ kel yija yasi laŋsa yikɛ yi yo kɛtinate kɛ mɛkana mɛ Njambiyɛ kɛ́ na. Wunɛ tɪ susula yotu kɛto wɛtɛ mumɔ yí kpalɔ yɛliyɛ nɛ mbaŋa na. ⁷ Kɛto nda lɛpɛ nyɛ wɛ ndɛ, wɛ kwɔ mbaŋa mumɔ? Yasi hɛnɛ tɛ yi wɛ bɛ nɔ kɛ́, 'yɛti Njambiyɛ nyɛ wɛ na? Ma ŋgɛ bɛ ndɛ, Njambiyɛ nyɛ wɛ mɛyasi mɛtɛ, kɛto ŋgɛ yi wɛ nje susule yotu nda bo tɪ nyɛ wɛ nyɛkɔ kɛ́? ⁸ Mɔy yun mɛ nɛ ditɔ. Wunɛ mɛ nɛ kusuku. Wunɛ mɛ bɛkum tiko wusɛ. Mi kwádyikwɛ ndɛ, wunɛ bɛ́ki biran bɛkum, né wusɛ nam sinɛ wunɛ. ⁹ Kɛto mi kɛ bɛŋɛ ndɛ, Njambiyɛ kelma ndɛ, wusɛ botu bɛ tomun bɛnɛ kpál bɛ njɛna bɔmɔ kɛ njɔka bɛsɔ. A kelma ndɛ, wusɛ kpál bɛ nda botu bɛtɛ yi bo lɔ kɛ gbɛgbɛ wo kɛ mbɔmbu bɔmɔ hɛnɛ. Yo ndɛ, kɛ to mbokɔ hɛnɛ, kɛ mbɔmbu bɛjaki nɛ kɛ mbɔmbu botu bɛ mɛnɛti maka, wusɛ kpalma nje bɛ su nda yasi tɛ yi bɔmɔ ŋgbɔ kindɔ. ¹⁰ Wusɛ su bɛlɛm kɛto Krist, ma wunɛ yun nɛ dɛyano, kɛto wúnɛ bɛ Krist saŋgwatɛ. Wusɛ su nɛ tɛkɔ, ma wunɛ yun nɛ dɛtɔ. Bo kɛ lukɛ yan wunɛ, ma wusɛ kɛ kpalɔ saŋgwa su nɛ yɛliya. ¹¹ Ko kumɔ ndana wusɛ kɛ gwe nja, gwe yɛsidɛyɛ, gwe dɛiyɔ sɔkɛrɛ. Bo kɛ mɛndɛ wusɛ, wusɛ kɛ jɔŋna kwey nɛ kwey. ¹² Wusɛ kɛ wɔndɔ biriki kelɔ mɛsay nɛ mɛbɔ musu. Bo kɛ kita nɛ wusɛ, ma wusɛ kɛ kpalɔ nje ŋgwɛta su nɛ Njambiyɛ ndɛ, a nyɛ́ki bo mɛkombila. Bo kɛ tɛdɛyɛ wusɛ nyangwɛ

mèbòné, ma wuse ké kpalo disima. ¹³ Ko kumò ndana ò ké lépina bèyate né wuse, ma wuse ké kpalo lépina su né kimò temò nye ò. Wuse mé su nda dyan te yi ò wòmbile ké to meneti kè lǐ ké kundu ké. Wuse mé su sendi nda sara mbaya ké misi mé bomò héné. ¹⁴ Mi ti kéti méyasi maka kénje wuné yí nye né wuné njón na. Yo yí kite né wuné nda ònò bèmbé, sòj temò mbé. ¹⁵ Kéto ko bèyekele nda betomay betomay má njaki nje tedye kasi Krist nye wuné, wuné kiné búfya besangwe ké njokate na. Kéto yo mi bé sangwe wun ké jonjwe te yi wúné bé Krist Yesus díye sangwate ké. Mi béki sangwe wun ké ngimò te yi mi ònma né Kimò Tom nje lépò nye wuné ké. ¹⁶ Dete, mi ké ngweta né wuné nde, wuné kél méyasi nda mi. ¹⁷ Yo yite keke nde, mi tòm mònmbé Timòte kénje wuné. Nye sòj temò mbé. Sendi, a nya sosu né héné ké yi Nyangwe Kumande. A ta kelò nde, wuné tâka méyasi mete yi mi lépima nye wuné ké jonjwe te yi mi jonna nò siné Krist ké. Yo yite yi mi tedye ké membey héné nye menjón mé òtu òete bé ma tikò temò ké yi Kumande Yesus òaka.

¹⁸ Bàja bomò ké njoka yun sosama, susule yotu take nde, mi tí nje bèje se wuné na. ¹⁹ Yasi wete, nge Nyangwe Kumande jaye, mi ta nje bèje wuné nedò. Yo komete yey yi mi ta bèje, simande ò gbate né òeti, yeti ndi lépinate né numbu na. ²⁰ Kéto *Kandò Njambiyé, yo yeti ké gbela lépì te yi numbu na, yasi wete, yo ké òeti kelna mekele. ²¹ Nè nde, mi njâki né ngbasi nè nde, mi njâki né mekwadya nè te lépì, wuné

kwádyikwe nde, mi njâki ne nge?

5

Kasi mekele me memi ke njoka

bekriten be Kōreŋt

¹ Bomɔ ke diki lepɔ ke membey hene nde, kelna mewanja ke kwanja budyate ke njoka yun. Ko ke njoka botu bete be yeti ke duwe Njambiyɛ baka, yo yeti ke beŋna dete na. Yo me nde, mumɔ ke jonna bene nya sangwe wene.

² Ma wune ke kpalo susule yotu ke yite. Ma yo bēki nde, wune kpāl kola kpaɔ mɔ te ε kelma mekele mete kɔ soŋe ke njoka yun. ³ Ke be mi, ko bekɔ nde, sine wune yeti ke kiya mbey na, wuse sangwate ke pay te yi Sisiŋ. Ke yembe, sima si pɛsɔ jɔsi mɔ te ε kelma beya mekele mete kɔ, deke nda mi weri sine wune.

⁴ Komɛ wune ta wesidya ke kiya mbey ne dino Nyangwe Kumande wusu Yesus, sine wune ta be sangwate ke pay te yi sisiŋ, ngungudye te yi Nyangwe Kumande wusu Yesus ta be ke mbey te. ⁵ Komete, ne wune kīn mɔ te nye ke mebo me *Satan, na bekidye membundɔ mene, dete Njambiyɛ ta jongwe sisiŋ ne ke *Yesɔ Nyangwe Kumande.

⁶ Ma susula yotu te yi wune susule ké, kine to te na. 'Wune yeti ke duwe nde, ko monɔ ngɔ ne mbet ke kelɔ nde, mbɔrɔ mampa hene wūdyukwe na? ⁷ Wune me gbate jonja mbɔrɔ yasi, keto *Krist te *Monɔ Sam Paska te yusu sima nyena ne sadaka. Dete, wune sōŋa njombu ngɔ, li ne nan, né wune nje be jonja mbɔrɔ yasi.

⁸ Dete, wuse tī kel jesɔ *Paska te ne njombu ngɔ

ho ne ngã te yi tedye ðeya ðyano ho kotu ðyano na. Yasi wete, wuse kél yo ne memampa mete yi kine ngã kete ké, yite nde, ne pupuna temo nè gbakasi.

⁹ Ke moy mekana mete yi mi ketima kenje wune ké, mi lepima nde, wune tí kel kumbo wúne botu ðe kelna mewanja na. ¹⁰ Ke kasi botu ðe kelna mewanja ðete yi mi lepe no ðaka nè ke kasi botu ðete ðe nye temo ke meyasi, ðu kasi botu ðe ngangila yasi nè ðaka ðe kane yija meyasi tiko Njambiyè ðaka, mi ti lépi ne gbela botu ðe meneti maka na. Keto má ðeki nde, mi lépi ne ðo, ma yite díya nde, wune tí ðiy se ke meneti maka na. ¹¹ Ma yasi te yi mi kwadye lepo nye wune ké, yo nde, nge mumo lepe nde, nye man wun nje kpalò nye ðo ke kelna mewanja ho kpalò ðe ne njan sumba ho jeko nye temo ke kanna yija meyasi tiko Njambiyè, nge nye ðiki lepina ðeyate ne ðeso ho ðe mo gwena menjam ho mo ngangila yasi, wune tí kel kumbo ko ðyena ne mbet wúne njel bomo nda ðete na. ¹² Ma yo ðéna mi ke nge yi mi ta jòse ne gbela bomo? 'Yeti ðenjòŋ ðun yi wune yákanŋwe jòse na? ¹³ Yo nde, ke yi gbela bomo, yo Njambiyè jòse ðo. Wune kpândi mo ðeya mekele soŋe ke njoka yun.

6

Kasi josi ke njoka bekriten

¹ Nge wete mumo ke njoka yun ðe ne lepi sunŋwe ne man, nge kele yi nye mine misi ðu lepi te kè no ke yi botu ðete ðe yeti ke

duwe Njambiyε kine bu yo kε nɔ ke yi botu be Njambiyε kε? ² 'Wunε yeti ke duwe nde, yo botu be Njambiyε ta jɔse botu be meneti maka na? Nge be nde, yo wunε ta jɔse botu be meneti maka, 'sunɔwa ne gbela monɔ melɛpi? 'Wunε ti yaka jɔse yite na? ³ 'Wunε yeti ke duwe nde, wuse ta jɔse bejaki na? Nge be dɛte, 'sunɔwa ne melɛpi mete yi beɛge gbela meyasi me meneti maka? ⁴ Ma nge kele nde, ke njel melɛpi dɛte dya ke njoka yun, wunε ke li njon botu bete be ma tiko temɔ ke yi Kumande Yesus kpalo kanε yo nye gbela bomɔ nde, bo jɔsa kε. ⁵ Mi lɛpi dɛte, nε njon biy wunε. 'Yite nde, ke njoka yun kine mumɔ wete ne wete ε ne dyanɔ ε yakama kombile lɛpi ke njoka njon ne na? ⁶ 'Yo me nde, maɲ bon maɲ kε nɔ ke yi botu bete be yeti ke tiko temɔ ke yi Njambiyε baka? ⁷ Gbate, yike yi wunε me ke bu melɛpi mun kε nɔ ke mbombu bomɔ kε ke tɛdye nde, wunε ma kɔpɔ nje. Nge mumɔ kele yiɲa kotu mekele sunɔwe ne wunε, keto nge yi wunε ti kwɔn lalɛ diyo ne sem kε? Keto nge yi wunε ti tiki lalɛ nde, bo wɔmbila meyasi hene ne mbul ke mebo mun kε? ⁸ Yasi wete, yo wunε ke kelɔ kotu mekele sunɔwe ne banɔ bomɔ, wɔmbile meyasi hene ke mebo me bomɔ. Ma mekele menɔri, wunε kɛl hene sunɔwe ne benjon bun. ⁹ 'Yite nde, wunε yeti ke duwe nde, botu bete be kele yasi kotute sunɔwe ne besɔ baka ti be ne mbey ke *Kando Njambiyε na? Mumɔ ti sebila yotu ne na. Ko bembam bete be kine bomari be kele mewanja baka, ko bomari bete be yeti ke megwaki be

kele mewanja baka, ko botu bete be kane yiŋa meyasi tiko Njambiyɛ baka, ko botu bete be ke megwaki be kele mewanja baka, ko bembam bete be ne ɛri bomari baka, ko bembam bete be diyɛ bene besɔ bembam nda yi mbam diyɛ nɔ bene nyari kɛ, ¹⁰ ko botu be gubɔ, ko botu bete be nye temɔ ke meyasi, ko botu be gwena menjam, ko botu bete be lepina beyate ne besɔ baka, ko botu be ngangila yasi, botu bete hene ti be ne mbey ke Kando Njambiyɛ na. ¹¹ Ma banja ke njoka yun ba kwey dɛte. Yasi wɛɛ, Njambiyɛ nja weye mebeyɔ mun tɔke wune pupudye wune pesɔ nde, wune me ne ngben ke mbombu wene. Yo kelnama dɛte ne dinɔ Kumande Yesus Krist nɛ dɛti te yi Sisij Njambiyɛ wusu.

¹² Mi yakama kelɔ yasi hene te yi mi kwadyɛ, yasi wɛɛ, yasi hene ti yaka kame mi na. Mi yakama kelɔ yasi hene te yi mi kwadyɛ, yasi wɛɛ, ke yembe, mi ti jaye nde, yaja fiya mi ne bala na. ¹³ Medye njaki, ne yo ke ke moy. Ma moy diy yi medye, yasi wɛɛ, Njambiyɛ ta kelɔ nde, bo hene yiba ti beki se na. Ndi nde, yotu ti diy yi kelna mewanja na. Yotu diy yi Nyangwe Kumande, ma Nyangwe Kumande diyɛ ne yotu mumɔ. ¹⁴ Njambiyɛ te e womiya Nyangwe Kumande ko ta womiyɛ sendi wuse ne ngungudye ne. ¹⁵ 'Wune yeti ke duwe ka nde, meyotu mun, yo medoku me yotu *Krist na? 'Mi ta nje bu medoku me yotu Krist, ne yo nje be medoku me nya mewanja? Ko na. ¹⁶ 'Wune yeti ke duwe ka sendi nde, nge mumɔ ningwe nya mewanja, bene nye me ndi gba ne kiya yotu wɛɛ na? Yo dɛte yi mekana me Njambiyɛ ke lepɔ

nde: <Bo hene yiɓa ta kpalɔ nje ɓe ndi mbundo wete.> ¹⁷ Ma mo te e diye sangwate ne Nyangwe Kumande, mo te ne kiya takina yasi wete bene nye. ¹⁸ Wune kambi kelna wanja. Kwalɔ beya yasi hene te yi mumo yakama kelo, yo yeti ke kpoke membundo mene na, yasi wete, mo te e kele wanja, a kel bekidye ne gba membundo mene. ¹⁹ 'Wune yeti ke duwe ka nde, meyotu mun, yo mbanjo Kimɔ Sisiŋ te yi Njambiye nye wune yi jonna ke yotu yun ke na? Yeti wune diye ne meyotu mun na. ²⁰ Keto Njambiye kolma wune ne sulna yasi, fete wune bakidya meyotu mun yi lukse ne Njambiye.

7

Kasi megwaki

¹ Ndana, ke meyasi mete yi wune ketima diye ne mi ke, kimote nde, mumo ti kpoka nyari na. ² Ma yi kamba ne kelna wanja ne pam pam, yo diya nde, mumo hene beki ne nya te wene ne nyari hene beki ne njoŋo te wene. ³ Mbam yakanawe tonje meyasi hene te yi mbam yakanawe kelo nye nyari wene ke. Ne nyari kel sendi fete sangwe ne njom. ⁴ Yeti nyari name yotu ne ne nguru wene na, yasi wete, yo njom. Sendi, yeti mbam name yotu ne ne nguru wene na, yasi wete, yo nyari. ⁵ Ke njoka mbam bene nyari, mbanja ti kin jakoso ke taŋ na. Ndi nde, wune yakama diyo kine sangwa ke taŋ, nge be nde, wune sima nye ngin te yi kelo fete kumo ke ngimo te yi wune pesima, ne wune pa nye sosu ke mengweta ne Njambiye. Ke konje, ne wune

njâki nje sanḡwa ne kòkò, kambo *Satan me nje sebile wune, keto wune ti yaka disima d̄iyò d̄ete kè nò mbombu na. ⁶ Yike yi mi lere ké, mi lépi lero yí kite ne wune, yeti ne nje te yi d̄eti na. ⁷ Mi góru nde, bomò hene d̄iy nda mi, yo nde, Njambiyé nya yasi dele dele yaka ne mumò hene, yòkò ne yike, ma yoru ne yiri.

⁸ Ke yi botu bete be kine bomari ho be kine bembam baka nè bekuso, mi ke lero nye bo nde, yo kimote nde, bo d̄iy nda mi. ⁹ Yasi wete, nge bo beɛe nde, bo ti yaka gbisima d̄iyò d̄ete na nè bo kèl megwaki, keto gwaki kimote lanḡa nde, mumò d̄iy nda mbiye meduyò.

¹⁰⁻¹¹ Ma ke yi bembam bete be me ne bomari nè bomari bete be me ke megwaki baka, mi ke kombile lero nye bo nde: Nyari t̄i dukwe ke bo njom na. Nge nye duwe ke bo njom, a t̄i ken se ke bo wete mbam na, yasi wete, a yòkwe ne kòkò nje dolo njom kombile gwaki yan. Sendi, mbam t̄i soḡa bo ne nyari na. Ma yeti mi lere na, yo gba Nyangwe Kumande lere d̄ete.

¹² Ndana, yo mi ke lero ne nguru wombe, yeti Nyangwe Kumande na. Mi ke lero nde, ke yi benjɔɔ busu bari, nge mbanja be ne nyari kumò ndana nde, nya te t̄i pa tikò temò ke yi Kumande Yesus na, ma nge nya te p̄ese nde, a ta kè mbombu jɔɔna bene nye, a t̄i soḡa bo ne nye na. ¹³ Nge be sendi nde, yo nyari be ne mbam, kumò ndana nde, mbam te t̄i pa tikò temò ke yi Kumande Yesus na, ma nge mbam te p̄ese nde, a ta kè mbombu jɔɔna bene nye, nya te t̄i kin njom na. ¹⁴ Yo nde, nge mbam t̄i

pa tiko temo ke yi Kumande Yesus na, Njambiyε ke pupudye nye keto nyari. Sendi, ηγε βε nde, nyari t̄i pa tiko temo ke yi Kumande Yesus na, Njambiyε ke pupudye nye keto njom, keto ηγε yo ti kelna d̄ete na, yite βono βete yi wune ta ja βaka ta βε nda yasi memi, ndi nde, ndana βo me pupunate. ¹⁵ Yasi wete, ke yoko ε t̄i pa tiko temo ke yi Kumande Yesus ko pese nde, a ke kwa, na kwān. Komete, mo njon̄ wun te ε tikama ko, ko mbam ko nyari t̄i d̄iyɔ mekomo ke yite na. Njambiyε jebama wuse, n̄ε wuse jon̄na ne te. ¹⁶ Nyari, 'yo ka we ta jon̄gwe njon̄o? Ma mbam, 'yo ka we ta jon̄gwe nyari wo? We duwa ne ηge?

¹⁷ Siya te ndi nde, mumo hene jon̄ngwe ke teri te yi Nyangwe Kumande pesima ke, ke teri te yi Njambiyε dolma nye kete ke ηgimo te yi nye jebama ne nye ke. Yo yasi te yi mi kombile lepo nye menjon̄ me bomo hene βe sima tiko temo ke yi Kumande Yesus. ¹⁸ Nge βε nde, Njambiyε jebama mbam, yite βo sima peso nye, a d̄iy ndi ke teri te yite. Ma ηγε βε nde, a jebama nye, yite βo t̄i pa peso nye na, a t̄i njangwe yotu ȳi k̄e sa bomo nde, βo nj̄aki nje peso nye na. ¹⁹ Ko βo p̄esi mumo ko βo ti pese nye, yin̄ori hene gbelate. Ma yasi te yi βε njukute ke meyasi men̄ori hene, yo βengwa membon̄ga me Njambiyε. ²⁰ Mumo hene d̄iy ndi ke teri te yi Njambiyε dolma nye kete ke ηgimo te yi nye jebama ne nye ke. ²¹ Nge βε nde, we βa ke d̄iyɔ bala ke ηgimo te yi Njambiyε jebama ne we ke, we t̄i njangwe yotu yo na. Yasi wete, ηγε we kwedya nje te yi duwe

ke ðiyò bala te, we tí ndekidya na. ²² Kèto bala hènè te yi Nyangwè Kumande jeba, a soŋma mbete ke teri ðiyò bala. Yo sendi nde, mumò hènè te yi Nyangwè Kumande jeba piŋò te yi nye yeti bala, mò te ke kpalò nje ðe bala *Krist. ²³ Njambiyè kolma wunè nè sulna yasi. Wunè tí kpal nje ðiyò bala òmò na. ²⁴ Ma wunè njòŋ, mumò hènè ðiy ndana ke keki Njambiyè ðengwè ndi teri te yi Njambiyè dolma nye kete ke ngimò te yi nye jebama nè nye ké.

Kasi bekò nè bekusò bomari

²⁵ Ma ndana, ke yi bembam bete ðe tí pa duwè boma nè ke yi bindi bomari, Nyangwè Kumande tí nye mi yiŋa mboŋga te yi lèpò ke kasi yan na. Yasi wetè, mi ta lèpò yembe nda yi Nyangwè Kumande tedya ngikwa nè pè yembe nde, òmò nyêki temò ke yasi te yi mi lèpè ké. ²⁶ Pè yan, mi ðéŋa kimòte nde, mbam tí òŋ nyari na, a ðiy kò kèto menjangwè mete yi ðya ndana ké. ²⁷ Nge ðe nde, we mè nè nyari, we tí saŋ nde, wunè wânjangwè se na. Nge ðe nde, we tí pa ðe nè nyari na, we tí saŋ nje te yi ðe nò na. ²⁸ Yo nde, nge we ðy nyari, we tí kele yiŋa ðeya yaŋa na. Sendi, nge nya te è ndi bindi te kò kè megwaki, a tí kele yiŋa ðeya yaŋa na. Yasi wetè, mi lépi yike kèto mèbòne mete yi òtu ðete ðe kele megwaki ta saŋgwa nò ke jòŋgwe ðyan ké. Ma mi yeti ke kwadyè nde, wunè sàŋgwanjwè nè mèbòne mete na.

²⁹ Ma wunè njòŋ, yasi te yi mi kwadyè lèpò ké, yo nde, ngimò mè kumte. Kande ndana ðaka ðe nè boma ðaka ðiy nda òo kinè boma na. ³⁰ Botu

bete be ke lelo baka d̄iy nda bo yeti ke lelo na. Botu bete be ke sosa baka d̄iy nda bo yeti ke sosa na. Baka be d̄iki b̄om̄o meyasi baka s̄oŋa tem̄o ne sap ke meyasi mete. ³¹ Ma botu bete be j̄oŋna ne meyasi me meneti maka baka d̄iy nda bo ti j̄oŋnan̄gwe ne yo na, keto yasi hene te yi beŋna ke meneti maka ké ke kw̄a kw̄an̄ḡo. ³² Mi lépi d̄ete, keto mi ḡoru nde, wune t̄i gwaki kaŋ yaŋa na. M̄o te ε kine nyari k̄o ke nye d̄yano d̄yene hene ke mesay me Nyan̄gwe Kumande, take yasi te yi nye ȳakan̄gwe kel̄o, né Nyan̄gwe Kumande be ne mesosa ne nye. ³³ Ma m̄o te ε me ne nyari k̄o ke nye d̄yano d̄yene hene ke meyasi me meneti maka, take yasi te yi nye ȳakan̄gwe kel̄o, né nyari be ne mesosa ne nye, ³⁴ yite, metake me mbam me yība. Nya te ε yeti ke gwaki k̄o ho nya te ε ndi b̄indi te k̄o ke nye d̄yano d̄yene hene ke mesay me Nyan̄gwe Kumande, né yotu ne n̄e metake mene hene be pupunate. Ma ȳoko ε me ke gwaki k̄o ke nye d̄yano d̄yene hene ke meyasi me meneti maka, take yasi te yi nye ȳakan̄gwe kel̄o, né njom be ne mesosa ne nye. ³⁵ Mi lépi lépi ke ȳi kame ne wune, yeti boŋna k̄ol nye ke ngin̄ yun na. Yo nde, mi lépi yasi te yi ta be kim̄ote pe yun yi ta kel̄o nde, wune d̄iy gba san̄gwate w̄une be Nyan̄gwe Kumande kine yaŋa te yi yakama nje kobe sendi wune soŋe na.

³⁶ Nge mum̄o beŋe nde, yo beyate, keto nḡondu wene ma jeko d̄iȳo b̄indi te, n̄ge nye kwad̄ye ken̄je nye ke gwaki, na k̄el̄ nda yi nye kwad̄ye, a t̄i kele beya yaŋa ke yite na. ³⁷ Ma ndi nde, m̄o te ε p̄ese nde, a ta bakid̄ye nḡondu wene b̄indi te

kø ke kelo kimote, nge be nde, a pesima dte ndi nga wete ne sat kine be yi malo na. Nge be nde, yo wula ke kwadya te yene, ke moy temo ne, yite kimote. ³⁸ Dete, mo te e kenje mono ke gwaki ko ke kelo kimote, ma yoko e bakidye nye bindi te kine kenje nye ke gwaki ko ke kelo kimote kwa yoru. ³⁹ Nyari ta diyoo sangwate bene njom piŋo te yi mbam ndi ne jon ke. Yasi wete, nge son bu mbam, nyari yakama ke ke bo mbam te yi nye goruma. Ndi nde, mbam te beki mo te e sima tiko temo ke yi Kumande Yesus. ⁴⁰ Ma ke yembe, mi beŋa nde, nge nye bone dte kine ke se ke bo wete mbam na, a ta jonna ne te. Mi taka nde, mi sendi, mi gba ne Sisij Njambye.

8

Kasi menjay mete yi bo si kelo ne

sadaka nye baŋa benjambye

¹ Ndana, ke kasi menjay mete yi bo si bu kelo ne sadaka nye baŋa benjambye ke, wuse duwa nde, wuse hene botu be duwa yasi. Duwa yasi ke kelo nde, mumo bendidya yotu, ma mekwadya kel nde, wuse doko doko ke tikina temo te yi wuse tike ke yi Njambye ke. ² Nge wete mumo take nde, a ke duwe yaŋa, a dukwe nde, a ti pa duwe kpaŋa duwaŋe na. ³ Yasi wete, nge mumo kwadye Njambye, komete, Njambye duwa nye. ⁴ Dete, ke kasi dyena menjay mete yi bo bu kelo ne sadaka nye baŋa benjambye ke, wuse ke duwe nde, yasi hene te yi mumo kane ke to mboko tiko Njambye

ké, gbelate. Yo nde, kpasa Njambiyε ndi wεtε nε wεtε kinε mbaŋa se na. ⁵ Nge bε nde, yo nε yiŋa meyasi mete yi dīye kε kwey nε kε meneti yi bo jeba nde benjambiyε nda yi yo gbate nε budya benjambiyε nε budya bekumande ké, ⁶ pε yusu, hε duwā nde, Njambiyε ndi wεtε nε wεtε. Yo Da te ε kusuma meyasi hεnε kō. Wuse jōhnanḡwε wokuna nε nyε. Sendi, wuse ndi nε Nyangwε Kumande wεtε nε wεtε, yo Yesus Krist te yi Njambiyε kwanma nε nyε yí kusō nε meyasi hεnε kō. Njambiyε kwanma sendi nε nyε yí kusō nε wuse. ⁷ Yasi wεtε, yeti bomō hεnε duwε meyasi menōri na. Baŋa bomō sima yila nε kasi kanna yiŋa meyasi tikō Njambiyε. Yo mε nde, nge bo dīye menjay mete yi bo kele nε sadaka nyε yiŋa meyasi ké, kε temō yan dεkε nda bo kelma yiŋa yasi te yi nyε sembō, keto temō yan tekinate. ⁸ Ma yo kinε wεtε kwalō mēdīye yi kele nde, Njambiyε jāya wuse na. Ko hε dīyāki, yo yeti kε kame wuse yaŋa kε mbombu wenε na. Ko hε tī dīye, yo yeti kε soŋε sendi wuse yaŋa na. ⁹ Yasi wεtε, wunε dīy nε sōsō, kambō teri te yi wunε sima tōkε ké mε nje jatidīye tekina bomō kε beya nje. ¹⁰ Yo nde, nge mō te ε nε tekina temō kō bεnε gba wε, wε mō te ε ma duwε meyasi mete kō kε dīyō dīyena kε mbanjō komε bomō kanε baŋa benjambiyε ké, 'yo tī nyε mō te dēti te yi dīye menjay mete yi bo kele nε sadaka nyε baŋa benjambiyε ké na? ¹¹ Nge bε dēte, mō te ε nε tekina temō kō, mōŋ yi *Krist ḡwā keto nε kō ta yambile, keto duwā yasi te yi wε nō kε meyasi mete ké. ¹² Ma beya yasi te yi wunε kelma dēte

yí kɔmbɛ nɛ tɛmɔ bɛnjɔŋ bɛn yi ndi tɛkinatɛ kɛ́, wunɛ kɛ́l yo nɛ Krist. ¹³ Dɛtɛ, ŋgɛ bɛ ndɛ, yija mɛdʏɛ mɛtɛ yi mi dʏɛ kɛ́ yakama jatidʏɛ maŋ mɛɛ kɛ bɛya nʏɛ, kɔ mi tí dʏɛ sɛ yo wɛtɛ yɛsɔ na, kambɔ yo mɛ nʏɛ jatidʏɛ nʏɛ kɛ bɛya nʏɛ.

9

Mɔ tomun Krist nɛ nduku

mɛsʏɛ mɛnɛ

¹ 'Yeti ka mi dʏɛ nɛ yotu mɛɛ na? 'Mi yeti ka mɔ tomun Yesus na? 'Mi tí bɛŋɛ ka Nyangwɛ Kumandɛ wusu Yesus nɛ misi mɛmbɛ na? Yasi tɛ yi tɛdʏɛ mɛsʏɛ mɛtɛ yi mi kɛlma nʏɛ Nyangwɛ Kumandɛ kɛ́, 'yeti wunɛ na? ² Ŋgɛ bɛ ndɛ, bɛŋa bɔmɔ kɛ lɛpɔ ndɛ, mi yeti mɔ tomun wɛnɛ na, kɛ yun biran, mi mɔ tomun wɛnɛ. Kɛtɔ yasi tɛ yi tɛdʏɛ ndɛ, mi kɛ kɛlɔ mɛsʏɛ mɛ mɔ tomun kɛ́, yo wunɛ, kɛtɔ wúnɛ bɛ Nyangwɛ Kumandɛ sangwatɛ. ³ Tɔ tɛ yi mi sumɛ kol yɛŋsa lɛpi nʏɛ bɔtu bɛtɛ bɛ lɛpina bɛyatɛ nɛ mi baka, yo ndɛ: ⁴ 'Wusɛ ti yaka dʏɛ ho hɔbʏɛ yɛŋa kɛ mɛsʏɛ mɛtɛ yi wusɛ kɛlɛ kɛ́ na? ⁵ 'Wusɛ ti yaka bʏ sendi wɛtɛ nya tɛ ɛ ma yɛŋsa tɛmɔ jayɛ Njambʏɛ nɛ mɛgwaki kɛ́ nɔ kɛ mɛmbɛy hɛnɛ nda yi bɛŋa bɔtu bɛ tomun bɛ Nyangwɛ Kumandɛ nɛ bɛman bɛnɛ nɛ Sefas kɛlɛ kɛ́ na? ⁶ 'Yitɛ ndɛ, ndi sinɛ Barnabas bɛpɔ yákanɔwɛ kɛlɔ mɛsʏɛ ndi nɛ mɛbɔ musu? ⁷ Yo sɔja tɛ nda ɛ kɛ́ dʏambʏ, a má nʏɛ gbo yotu nɛ nɛ ŋguru wɛnɛ kɔ? Mɔ tɛ nda ɛ bɛ nyambʏ, a má dʏɔ kɛnɛ dʏɛ nduku mɛsʏɛ mɛnɛ kɔ? Nda dalɛ bɛnday, a má dʏɔ kɛnɛ dʏɛ mɔrɔku mɛbɛri mɛ bɛnday bɛtɛ kɔ? ⁸ 'Yasi tɛ yi

mi lɛpɛ kɛ yeti kɛ kelna ka dɛte kɛ jɔŋgwe bomo na? 'Ko mɛmbɔŋga mɛ Njambiyɛ ti lɛpi sendi dɛte na? ⁹ Yo kɛtinate kɛ mɛmbɔŋga mɛte yi Mɔyisi kɛtima kɛ nde: <Wɛ ti kanja numbu nday piŋɔ te yi nyɛ kɛ kelɔ mɛsay mɛ natina nyambi yɛ baka nɛ kopu te nɛ njɔsɔ te kɛ na.> Lɛpi kɛ yi Njambiyɛ lɛpɛ kɛ, 'a lɛpi ka kɛto bɛnday? ¹⁰ 'Yeti kɛto su yi nyɛ lɛpɛ dɛte kɛ na? Gbakasi, bo kɛti yasi kɛ kɛto su nde, yɔkɔ ɛ putike ŋgwan kɔ bɛki nɛ bibina temɔ nde, a ta bɛ nɛ yaŋa kɛte. Sendi, yɔkɔ ɛ kute yiŋa nyambi kɔ bɛki nɛ bibina temɔ nde, a ta bɛ nɛ ŋgabiye kɛte sendi. ¹¹ Nge bɛ nde, wuse nyanja mɛyasi mɛte yi Kimɔ Sisɪŋ nyɛ mumɔ kɛ kɛ mɛtemɔ mun, 'yo mɔ nje bɛ gba sulnate pɛ yun nde, wuse bɔŋ gbɛla mɛyasi mɛte yi kame mumɔ kɛ jɔŋgwe te yi mɛmbundɔ kɛ kɛ mɛbɔ mun? ¹² Nge bɛ muka nde, baŋa bomo yakama bu mɛyasi mɛte kɛ mɛbɔ mun, 'sunɠwa nɛ wuse? Ko yinɔri, wuse ti nyɛ misi kɛte na, wuse kpalma sanɠwa nɛ mɛbɔnɛ kɛ mɛyasi hɛnɛ, kamba hɛ mɛ nje kelɔ yiŋa yaŋa te yi yakama petɔ Kimɔ Tom *Krist. ¹³ Wunɛ duwɔ nde, botu bɛte bɛ keke mɛsay kɛ mbanjo Njambiyɛ baka kwɛɔyɔŋgwe mɛɔye kɛ mɛyasi mɛte yi wulɛ kɛ mbanjo Njambiyɛ kɛ. Sendi, botu bɛte bɛ bɛ nɛ mɛsay mɛ wona bɛnyamɔ yɛ kelɔ nɛ sadaka nyɛ Njambiyɛ baka nɛ ŋgabiye te yan kɛ mɔyte. ¹⁴ Dɛte sendi, Nyɔŋgwe Kumande pɛsima nde, botu bɛte bɛ bɛ nɛ mɛsay mɛ lɛpina Kimɔ Tom baka jɔŋnanɠwe nɛ nje lɛpina Kimɔ Tom. ¹⁵ Ko dɛte, kɛ yɛmbɛ, mi ti nyɛ misi kɛ mɛyasi mɛnɔri na. Yike yi mi kɛte kɛ, mi ti

kéti yí diyε ne yiŋa yaŋa na. Kimote nde, mi gwâki, laŋsa nde, wεte mumo sôŋa mesosa mete yi lepina Kimo Tom te yi mi lεpe ne gbelate ké nye mi ke temo ké. ¹⁶ Yo nde, lepina Kimo Tom te yi mi lεpe ké yeti yasi te yi luksa yotu mbe na, yo say te yi Njambiyε pesima nde, mi kêl. Keto ηγε mi díyε kine lepɔ Kimo Tom te na, mebɔne ta balo ke to mbe. ¹⁷ Má beki nde, yo mi tɔke mesay mete ne ηguru wombe, ma mi yakama dye nduku mesay mete. Ma nda yo Njambiyε pese nde, mi kêl say te ké, yo mapi te yi nye sobidya mi ké. ¹⁸ 'Ma dεte, nduku mesay membe ta wule ba we? Yo ndi nde, lepina Kimo Tom te yi mi lεpe ké, mi lépi yo ne gbelate nye bomo kine diyε yaŋa na kine beŋgwe yasi te yi bo yâkanɔwe nye mi ke lepina Kimo Tom te na.

¹⁹ Mi yeti bala mumo na, ko dεte, mi kpalma nje nye díyɔ bala ke yotu mbe keto bomo hene yí dale ne budya bomo. ²⁰ Mi jonnama sine Beyuden nda mono Beyuden yí dale ne bo. Ke yi bomo hene be jonna ke moy membonɔa mete yi Moyisi ketima ké, sine bo jonnama sendi dεte yí dale ne bo, ko beko nde, mi yeti bala membonɔa mete na. ²¹ Mi jonnama sine botu bete be yeti ke beŋgwe membonɔa mete baka nda membonɔa mete yeti na yí dale ne bo. Yeti nde, mi yeti ke beŋgwe membonɔa me Njambiyε na, yo nde, mi ke beŋgwe mbonɔa te yi *Krist ne jonɔwe dyembe hene. ²² Mi jonnama nda tekina mumo sine botu bete be ne teko baka yí dale ne bo. Mi lenma yotu mbe nye bomo hene yí sa nje te yi jonɔwe ne baŋa ke njokate. ²³ Mi kél meyasi

menōri hene keto lepina Kimō Tom, né mi be ne ngabiye ke moyte.

²⁴ Ma wune yeti ke duwe ka gbate nde, nge bomō kande adingbakere, yo bo hene sedye, ko dete, ndi mumō wete ke laṅsa be ne dasi na? Ma dete, wune sēdyikwe saman te yi laṅsa.

²⁵ Bomō hene be komsa yiṅa adingbakere baka kiy budya meyasi yí sunḡwa ne dasi yasi te yi ta beyō nemeno, ma pe yusu, yo yí sunḡwa ne dasi yasi te yi tí beyō wete yeso na.

²⁶ Yori mi ti sédyikwe mbe tukute na. Mi lón dyambi ne dimbi, yeti ne kpaf kpaf na. ²⁷ Mi ke sikite tedye yotu mbe mebōne tiko nda bala, kambo Njambiye me nje li mi nemeno, mi mō te e sima pele Kimō Tom te yi jonḡwe ne baṅa bomō kō.

10

Kasi jonḡwe botu be kando

Isarayel ke koṅgor

¹ Wune njōṅ, mi yeti ke kwadye nde, wune ndêkimangwe meyasi maka na. Yo nde: Besangwe busu hene beṅwa kulutu kendo nō.

Bo hene sabiya sendi Tena maṅ. ² Njambiye tōpuma bo hene ke kulutu nē ke Tena maṅ yí sangwe bo bene be Moyisi.

³ Bo hene dya sendi kiya medye mete yi wulma ke yi Sisiṅ Njambiye,

⁴ hōbiye sendi kiya mōrōku mete yi wulma ke yene ké. Bo hōbiya mōrōku mete yi punduma ke tari te yi Njambiye yi dfikima beṅwe bo ké. Tari te bā *Krist.

⁵ Yasi wete, ke njoka yan, Njambiye ti jaye sulō bomō na, yori yi bo girma nō ke moy

koᅒgor ké. ⁶ Meyasi mete kwáᅒnanᅒwe dfe te yí kite ne wuse, ma wuse nje be ne beya mewofo nda bo. ⁷ Kpe, ne tí tiki Njambye, kpaló kanó yíᅒa meyasi nda yí baᅒa ke njoka yan kelma ké na. Meyasi kwanama nda yí yo ketinate ke mekana me Njambye ké. Yo ketinate nde: <E ndiᅒgele kandó kwá dᅒyo metidyé, dᅒyena, hoᅒbiye menjam, kande jeso.> ⁸ Kpe, he tí nyeki fo ke kelna mewanja nda yí baᅒa ke njoka yan kelma, e bomó tomay kaba jo yitati sombe soᅒ ke kiya yeso ké na. ⁹ Kpe, he tí boᅒa Baba Mboko nda yí baᅒa ke njoka yan kelma, e benyoᅒe girise ne fo ké na. ¹⁰ Kpe, ne tí nyiᅒgilanᅒwe ne Njambye nda yí baᅒa ke njoka yan kelma, e jaki Njambye te e girise bomó ko wo fo ké na. ¹¹ Meyasi mete dᅒyanma pe fo yí kite ne beso. Bo ketima yo yí nambe ne meto musu, wuse be kumma ke ᅒgimo te yí mboko ke siyo ké. ¹² Dete, mo te e take nde, a ke teri ko dᅒy ne soᅒo, a me nje baló. ¹³ Wune tí pa sanᅒwa wete yeso ne yíᅒa meᅒobilan mete yí kwá to mumó na. Njambye te e tonje meyasi mete yí nye si kpo ko tí jaye nde, wune sanᅒwanᅒwe ne meᅒobilan lanᅒsa to yun na. Yo nde, ᅒge meᅒobilan dᅒya pe wune, a ta kobile menje mete yí wune yakama lanᅒsa ne yo yí be ne dfe te yí disima.

¹⁴ Dete, wune njoᅒ, soᅒ temó mbe, wune kámbi kanna yíᅒa meyasi tiko Njambye. ¹⁵ Mi lépinanᅒwe nye wune nda yí mumó lepina no nye botu bete be ne dᅒyano baka. Yasi te yí mi lepe ké, wune ne ᅒguru wun jósa yo. ¹⁶ 'Pelo tena menjam mete yí wuse nye Njambye wosoko

kete ké yeti ke saṅgwe ka wuse ne mekiyo me
 *Krist na? 'Mampa te yi wuse leke ké yeti ke
 saṅgwe ka wuse ne yotu Krist na? ¹⁷ Nda mampa
 ndi wete ké, dte ko nde, wuse menyanḡi, wuse
 hene ndi yotu mumo wete, keto wuse ṅgbóku
 dye ndi mampa wete. ¹⁸ Wune pāṅ beṅe botu
 be kando Isarayel ke mekele man. 'Yeti ndi botu
 bete be dye menjay mete yi bo nye Njambiyē ne
 sadaka baka be saṅgwate bene be Njambiyē te
 ε dīye ne mbey nyena sadaka te ko na? ¹⁹ Yite
 yi mi lepe ké, 'mi kwádyikwe lepo nde ṅge?
 'Mi kwádyikwe lepo ka nde, menjay mete yi bo
 kele ne sadaka nye baṅa benjambiyē ké ka kpa
 yasi? 'Ho nde, benjambiyē bete yi bo kele sadaka
 nye bo baka ka kpa benjambiyē? ²⁰ Ko na. Yasi
 te yi mi lepe ké, mi lépi nde: Menjay mete yi
 botu bete be yeti ke duwe Njambiyē bu kelo ne
 sadaka ké, bo ti nyéki sadaka te nye Njambiyē
 na, bo nyéki nye beya mesisiṅ. Ma mi yeti ke
 jaye nde, wune bēki saṅgwate ne beya mesisiṅ
 na. ²¹ Wune ti yaka hōbiye pelo tena menjam te
 yi Nyangwe Kumande, nje kwā hōbiye sendi pelo
 tena menjam te yi beya mesisiṅ na. Wune ti yaka
 dīyo dyena ke bem medye mete yi Nyangwe
 Kumande, nje kwā sendi dīyo dyena ke bem
 medye mete yi beya mesisiṅ na. ²² 'He kél ka
 dte yí dake ne ṅgambi Baba Mboko? 'He táka
 ka nde, wuse kwā dte ne nye?

²³ Mumo yakama kelo yasi hene te yi nye
 kwadye, yasi wete, yeti yasi hene kame mumo
 na. Mumo yakama kelo yasi hene te yi nye
 kwadye, yasi wete, yeti yasi hene nye mumo

ḍeti na. ²⁴ Mumɔ tɪ saŋ ndi menyɔŋɔ mete yene na, yasi wete, a sâŋ menyɔŋɔ mete yi jakoso. ²⁵ Wune ḍyâki njay hene te yi bo ḍyanḡwe ke lumɔ kine be ne yiŋa beya metake ke temɔ yun na, ²⁶ keto meneti maka, yo yi Baba Mboko nè meyasi hene te yi ḍiye kete. ²⁷ Nḡe mɔ te ε ti mɔ Njambiyε ko jeba wune ne meḍye, nḡe wune kè, wune ḍyâki yasi hene te yi nye ta punje nye wune kine be ne yiŋa beya metake ke temɔ yun na. ²⁸ Ndi nde, nḡe mumɔ lepe nye wune nde: <Beŋa, bo boŋma njay te yike kelo ne sadaka nye yiŋa meyasi,> komete kpe, ne tɪ ḍyaki yo na, kamba mekele mete me nje njanḡwe temɔ mɔ te ε sima si lepo ḍete nye wune ko. ²⁹ Yike yi mi lepe ké, mi ti lépi ke nje metake mete yun na, mi lépi ne metake me mɔ te yoru. 'Ma mi ta ḍiyɔ kine kelo mbe yiŋa yasi keto metake me wete mumɔ keto nḡe? ³⁰ Nḡe mi nye Njambiyε wosoko ke meḍye mete yi mi ḍye ké, 'bo ta nje tapita beyate ne mi ke yasi te yi mi nye Njambiyε wosoko kete ké keto nḡe?

³¹ Dete, ko wune ḍyâki nḡe ko wune hóbiya nḡe ko wune kél yasi te nda, wune yâkanḡwe kelo meyasi hene yí lukse ne Njambiyε. ³² Wune tɪ kel yasi te yi yakama jatidye wete mumɔ ke beya nje na, ko Beyuden ko botu bete be yeti Beyuden ko nḡɔ botu bete be tike temɔ ke yi Njambiyε baka. ³³ Yo ḍete nda yi mi sendi sa nje te yi kelo yasi te yi mumɔ hene kwadye ke meyasi hene te yi mi kele ké. Mi ti sâŋ menyɔŋɔ mete yembe na, yasi wete, mi sâŋ yi buyɔ bomɔ, né bo ju.

11

¹ Wunε kēl mēyasi nda mi, nda yi mi ne ηguru womβε βεngwε sendi yi Krist ké.

Kasi tēri nyari ke mbanjɔ Njambiye

² Mi ke βεse wunε, keto wunε ke take mi ke mēyasi hεne, βakidyε sendi mēyasi mete yi mi tedya wunε βεngwε ndi yasi te yi mi lepima nye wunε ké. ³ Yasi wete, mi kwádyikwε nde, wunε dúkwε nde, ke yi mbam hεne, yo *Krist dīye ne nye. Ke yi nyari, yo mbam dīye ne nye. Ma ke yi Krist, yo Njambiye dīye ne nye. ⁴ Mbam hεne ε ηgweta ne Njambiye ho punje mēlepi me Njambiye ne guka ke to ke yeliye yɔkɔ ε dīye ne nye kɔ. ⁵ Ma ke yi βomari, nyari hεne ε ηgweta ne Njambiye ho punje mēlepi me Njambiye kine petɔ to ne aηgesa na ke yeliye yɔkɔ ε dīye ne nye kɔ. Keto yo ndi kiya yasi wete nda yi nyari βe ne kpon ké. ⁶ Nge nyari ti pete to ne aηgesa na, na sīki pesɔ sendi nyiηɔ to. Ma nda pesina nyiηɔ to nè dīynate ne kpon yasi njon ke yi nyari ké, a pēti to ne aηgesa. ⁷ Ma ndi mbam tī peti to ne na, keto Njambiye kusuma mbam βoηna ne nye. Meluksa mete yi Njambiye βe nɔ ké ke βeηna ke yotu mbam. Ma meluksa mete yi mbam ke βeηna ke yotu nyari. ⁸ Yo nde, Njambiye tī βu nyari yí kusɔ ne mbam na, yasi wete, a βóη mbam nje kusɔ ne nyari. ⁹ Sendi, Njambiye tī kuse mbam keto nyari na, yo nde, a kúsu nyari keto mbam. ¹⁰ Dete, yí kambɔ ne βejaki βe Njambiye, nyari yákanwε βe ne yiηa yasi yí petɔ ne to ne, yí tedye nde, mbaηa mumɔ dīye ne nye. ¹¹ Ko βekɔ dēte, ke yi βotu βete βe dīye

sanḡwate bene be Nyanḡwe Kumande baka, yo nde, mbam ti yaka kelɔ yaṅa nyepɔ kine nyari wene, ho nyari ti yaka kelɔ yaṅa nyepɔ kine njom na. ¹² Keto nda yi Njambiye boḡma mbam kwey kuso ne nyari, yo muka sendi d̄ete nde, yo nyari ja mbam, ma yasi hene wula pe yi Njambiye. ¹³ Wune ne ḡguru wun p̄esi l̄epi ke: 'Yo ka kimote nde, nyari ḡgw̄etanḡwe ne Njambiye kine anḡesa ke to? ¹⁴ ḡḡe wuse sambile misi beḡe nda yi Njambiye kusuma ne meyasi ké, 'wune ne ḡguru wun yeti ke beḡe nde, yo yasi njon nde, mbam b̄eki ne sewna nyiḡo to ne gbusak na? ¹⁵ Ma yo yasi meluksa pe yi nyari nde, a b̄eki ne sewna nyiḡo to d̄ete, keto Njambiye nya nye yo yí peto ne to nda anḡesa. ¹⁶ Pe yusu, ḡḡe mumo kwadye biye meso, ko wuse ko yiṅa menjɔḡ me botu bete be sima tiko sendi temo ke yi Njambiye baka, wuse yeti su ke njel mekele te wene mete yite na.

Kasi teri mumo ke dyena medye

me Njambiye

(Mt 26; Mk 14; Lk 22)

¹⁷ Ma ke meyasi mete yi mi ta lepɔ ndana ké, ko kine yaṅa te yi mi ke bese wune kete na. Yo nde, mewesidya mete yi wune wesidya ké yeti ke nye wune yaṅa na, yasi wete, yo ke kpalɔ bekidyé wune bekidyá. ¹⁸ Bosa yasi te yi mi woke ké, yo nde, kome wune ḡḡbo wesidya ké, mebaka ke dya ke njoka yun. Mi ke jaye nde, yiṅa mebaka b̄enḡanḡwe d̄ete ke njoka yun, ¹⁹ yí duwe ne kpaṣa botu bete be kè mbombu diyo

ne ngbingim baka. ²⁰ Yo ke òeḡna gbate nde, komε wunε wesidya ké, wunε ti wésidyangwε yí dyaena mεdye mε Njambiyε na. ²¹ Keto komε wunε kande mεdye ké, mumo hεne kánda suḡna ndi nje mεdye te yi nye nja no ké. We óeḡa, òaḡa ke tika ne nja, òaḡa ke gwe yan menjam. ²² 'Yite nde, wunε yeti ne metu komε wunε yakama dyaena ho hobiye yiḡa yaḡa na? 'Yo ka nde, wunε ke kwadyε yeliye njon botu bete òe tike temo ke yi Njambiyε, wuḡwε sendi botu bete òe kine yaḡa baka? 'Wunε kwádyikwε nde, mi lêpi ne ḡe nye wunε? 'Mi óésikwε ka wunε ke yite? Ko na.

²³ Ke yembe, yasi te yi Nyangwε Kumande tedya mi ké, yo yite yi mi kwanḡya nye wunε. Yo nde: Ne tu ke ḡgimo te yi òo dyanḡwa ne nye ké, ε nye bu mampa. ²⁴ Ke nye ma si nye Njambiyε wosoko ké, ε nye leke yo lepɔ nde: <Yike membundo membe yi mi nye keto yun ké. Wunε kê kelɔ òeke yi take ne mi.> ²⁵ Ke òo ma si dyaena ké, ε nye bu sendi pelɔ tena menjam nye òo nda yi nye kelma ne mampa ké lepɔ nde: <Pelɔ tena menjam te yike, yo jonja mbon te yi ke kelna ne mekiyo membe. Wunε kê kelɔ òeke menḡimo hεne hobiye yo yí take ne mi.> ²⁶ Yo nde, menḡimo hεne te yi wunε dye mampa ké, hobiye pelɔ tena menjam maka, yo lepina kasi son Nyangwε Kumande yi wunε lepε ri kumo ke ḡgimo te yi nye ta nje. ²⁷ Dete, mumo hεne ε ta dye mampa ke ho hobiye pelɔ tena menjam maka kine jεse na, josi ta balɔ ke to ne, keto a yeliya yotu nè mekiyo mε Nyangwε Kumande.

28 Dete, mumo hene pân pa nembe temo ne, a má nje dye mampa ke, hobiye sendi pelo tena menjam maka. 29 Keto nge mumo dye mampa ke, hobiye pelo tena menjam maka kine duwe njombote ne yotu Nyangwe Kumande na, mo te dyáki hobiye yí dale ne josi bete ke to ne. 30 Yo keto te yite yi botu be kosu nè botu bekon tondè no ke njoka yun. Yo ndi keto te sendi yi baya budyate sima gwe ke njoka yun. 31 Má beki nde, wuse ne nguru wusu ke pa kande nembe teri su, ma wuse yeti ke sangwa ne josi na. 32 Yo nde, Nyangwe Kumande jósa wuse tedye wuse mebone, kambó he me nje balo josi sangwa ne ponsi sine botu be meneti maka. 33 Wune njon, dete nge wune wesidya yí dyena, baka lâdya besó. 34 Nge mumo gwe nja, a dyênanngwe ke ty dyene, kambó wune me nje dikiki wesidya yí dale ne josi bete ke to yun. Mi ta kombile bukwe melepi mete yiri kome mi ta nje ké.

12

Kimó meyasi mete yi

Kimó Sisiñ nye ké

1 Wune njon, mi yeti ke kwadye nde, wune ndêkimanngwe yaña ke kasi kimó meyasi mete yi Kimó Sisiñ nye mumo ké na. 2 Wune ke duwe nde, ke ngimo te yi wune ba kine duwe Njambiye ké, wune dikima jaye nde, bo bôn wune tumbila no ke nje meyasi mete yi bomo tike temo kete kine nde, wune nêmba yaña na. 3 Yori yi mi lepe nye wune nde: Ko mumo wete ne wete ti

yaka lẹpina nẹ ẹfeti te yi Sisiŋ Njambiyẹ kpalo nje kita nẹ Yesus na. Sendi, mumo ti yaka lẹpo nde: <Yesus, nyẹ Nyangwe Kumande,> nge Kimo Sisiŋ ti nyẹ nyẹ ẹfeti te yi lẹpo ẹfete na. ⁴ Kimo Sisiŋ nyéki bomo meyasi ẹle ẹle, ko ẹfete, yo hene wúla ndi ke kiya Sisiŋ wete. ⁵ Yo nẹ misi mesay ẹle ẹle, ko ẹfete, yo hene wókunangwe ndi nẹ Nyangwe Kumande wete. ⁶ Bo mesay ẹle ẹle, ko ẹfete, yo ndi kiya Njambiyẹ wete nyẹ jẹŋ kelna yasi hene yaka nẹ mumo hene. ⁷ Kimo Sisiŋ kél mesay ke yotu mumo hene yí kame nẹ bomo hene. ⁸ Kimo Sisiŋ nyéki baŋa ɗyano te yi tapita no, ma kiya Sisiŋ te má nyẹ baŋa ẹfeti te yi duwe melẹpi me Njambiyẹ. ⁹ Ke yi baŋa, kiya Kimo Sisiŋ te kél nde, bo tiki temo nẹ ngebik ke yi Njambiyẹ. Ma kiya Sisiŋ te kél sendi nde, baŋa ɗéki nẹ ẹfeti te yi sidye mekon me bomo. ¹⁰ Kimo Sisiŋ te nyéki baŋa ẹfeti te yi kelo nyangwe mekele, a má nyẹ sendi baŋa ẹfeti te yi punja melẹpi me Njambiyẹ, nyẹ baŋa ẹfeti te yi nembe mesisiŋ. Ke yi baŋa, a nyéki bo ẹfeti te yi duwe yiŋa menumbu ẹle, nyẹ baŋa ẹfeti te yi kwanɗye melẹpi mete ke menumbu mete yi bomo woke ké. ¹¹ Yo ndi kiya Kimo Sisiŋ wete kele mesay menori hene yi nyẹ mumo hene ngabiye te yene beŋgwe yasi te yi nyẹ Kimo Sisiŋ kwadye ké.

Kasi medoku me yotu

¹² Mumo ndi nẹ yotu wete nẹ ɓudya medoku, nda medoku me yotu hene sangwe kelo ndi yotu mumo wete. *Krist nyẹ sendi ẹfete. ¹³ Yo nde, wuse hene, ko Beyuden ko baka be yeti Beyuden

ɓaka, ko bala ko ɓaka ɓe yeti ɓebala ɓaka, ɓo
 toɓuma wuse ne deti te yi kiya Kimɔ Sisiŋ, né
 wuse nje ɓe ndi kiya yotu mumɔ wete. Wuse
 ɓonma sendi kiya Kimɔ Sisiŋ te. ¹⁴ Yotu mumɔ
 yeti ndi ne doku wete na, yo ne medoku budyate.
¹⁵ Nge kol lere nde: <Nda mi yeti ɓo ké, mi yeti
 ngabiye yotu na,> nge kol lere dete, 'yo ta kelo
 ka nde, a ti ɓéki gba ngabiye yotu? ¹⁶ Ma nge to
 lere nde: <Nda mi yeti misi ké, mi yeti ngabiye
 yotu na,> nge to lere dete, yo ta kelo ka nde, a
 ti ɓéki gba ngabiye yotu? ¹⁷ Yotu má ɓeki hene
 tande misi ne misi, 'ma mumɔ wóku pe ne nge?
 Yo má ɓeki tande to ne to, 'ma mumɔ númsa
 yasi ne nge? ¹⁸ Yo nde, Njambiye tambidya doku
 yotu hene ke yotu mumɔ nda yi nye Njambiye
 kwadye. ¹⁹ Doku yotu hene má ɓeki ndi yasi
 wete, 'ma yotu mumɔ ɓa we? ²⁰ Yo nde, yotu ndi
 wete ne medoku mete budyate. ²¹ Misi ti yaka
 lero nye ɓo nde: <Yeti kasi mbe ne we na.> Ko to
 ti yaka lero sendi nye kol nde: <Yeti kasi mbe ne
 we na.> ²² Ko na, yo nde, yiŋa doku me yotu te
 yi wuse ɓene nde, yo ti yaka kelo nyangwe yasi
 ké, ne gba mesay mete yene yi kelo. ²³ Ma yike yi
 wuse ɓesile, yo yite yi wuse jeke kobile. Wuse
 jéki nye misi ke medoku me yotu te yi wuse gwe
 njon te ké. ²⁴ Ma yike yi ne nyonjo ké ti diya se
 nde, wuse nyéki misi kete na. Njambiye kombila
 ndingele yotu mumɔ, né mumɔ jeki nye misi ke
 medoku me yotu te yi ti kumɔ nyonjo ké. ²⁵ A
 kelma dete, né ndingele yotu ɓe ndi yasi wete
 kine mebaka na, né medoku me yotu hene ngbo
 kelo yasi yi kamna no. ²⁶ Nge doku yotu wete

kòne, yo m̀edoku m̀e yotu hene kòne. Nge bo lukse doku yotu wete, yo m̀edoku m̀e yotu hene be ke moy mesosa. ²⁷ Dete sendi, wune hene ngbo kelo ndingele yotu Krist, ma mumo hene ke njoka yun doku te. ²⁸ Njambiyè tembidya bomo dele dele ke moy njon botu bete be tike temo ke yi Kumande Yesus baka. Bosa bomo, yo botu be tomun be Yesus. Ke kònte, botu be punja melèpi m̀e Njambiyè. Yitatite, botu be tedya bomo melèpi m̀e Njambiyè. Ke kònte benori hene, yo sendi ne botu bete be ne deti te yi kelo nyanḡwe mekele nè botu bete be ne deti te yi sidye mekon. Yo sendi ne botu be kamna bomo nè botu bete be diye ne beso, nje bu botu bete be ne jeh te yi lepina ne yiḡa menumbu dele. ²⁹ Ne béḡa nan? 'Bo ka hene botu be tomun be Yesus? 'Bo hene ka botu be punja melèpi m̀e Njambiyè? 'Bo ka hene botu be tedya bomo melèpi m̀e Njambiyè? 'Bo hene be ka ne deti te yi kelo nyanḡwe mekele? ³⁰ 'Yo bo hene be ne deti te yi sidye mekon? 'Bo hene be ne jeh te yi lepina ne yiḡa menumbu dele? 'Yo ka bo hene be ne jeh te yi kwanḡya melèpi mete ke menumbu mete yi bomo woke ké? ³¹ Dete, wune nyêki sosu yun ke gosuna meyasi mete yi kwanḡma meyasi hene ke njoka meyasi mete yi Kimo Sisin nye mumo ké.

Kasi mekwadya

Ma ndana, mi ta tedye wune kpasas kimò nje te e kwanḡma menje hene.

13

¹ Ko nde, mi lêpi menumbu m̀e bomo wete

wɛtɛ, lɛpɔ numbu ɓɛjaki, ŋgɛ mi yeti nɛ mɛkwadɣa kɛ temɔ na, yite mi nda mbonja ho ɓɔŋgwɛ te yi dɔŋgwa nɛ ŋgwen ŋgwen kɛ. ² Ko mi ɓɛki nɛ dɛti te yi punja mɛlɛpi mɛ Njambiyɛ, ɓɛ nɛ dɛti te yi duwɛ mɛyasi hɛnɛ te yi dɣiyɛ sɔɖyate, ɓɛ sendi nɛ duwɔ ndiŋgele mɛyasi hɛnɛ, ko mi tiki gba temɔ kɛ yi Njambiyɛ saman te yi munɛ mɛkeki kɛ ɓɛtɛ womaŋa, ŋgɛ mi yeti nɛ mɛkwadɣa kɛ temɔ na, mi gbɛlate. ³ Ko mi kwɔŋɖɣa kusuku mɛ hɛnɛ yí dalo nɛ buka ɓomɔ, ko mi kɔŋa yotu mɛ nɛ ɓomɔ nde, ɓo lɔɖyukwɛ, ŋgɛ mi yeti nɛ temɔ mɛkwadɣa na, yite tí kame mi yaŋa na. ⁴ Mɛkwadɣa kél nde, mumɔ gbisi ɓɛsɔ kame ɓɛsɔ. Yo kél nde, mumɔ tí gɔru yasi jakɔsɔ na. Yo kél sendi nde, mumɔ tí susula yotu ho ɓɛsɔ yotu na. ⁵ Mɛkwadɣa ti kél yasi te yi wuŋgwɛ mumɔ na. Yo ti kél nde, mumɔ gɔsu ndi menyoŋɔ mɛte yɛnɛ na. Mɛkwadɣa kél nde, mumɔ tí woku ŋgambi na, yo ti nyéki ŋgɔl kɛ temɔ mumɔ na. ⁶ Mɛkwadɣa ti kél nde, mumɔ sɔsɔŋgwɛ kome mumɔ kele kɔtu mɛkele na, yasi wɛtɛ, yo kél nde, mumɔ sɔsɔŋgwɛ kome nɛ kele ŋgben mɛkele. ⁷ Mɛkwadɣa kél nde, mumɔ tiki yasi hɛnɛ te yi ɓo kele nɛ nɛ kɛ nɛ ŋgwɛtɛ. Yo kél nde, mumɔ tiki temɔ kɛ yasi hɛnɛ, ɓɛ nɛ ɓibina temɔ kɛ yasi hɛnɛ, disima sendi yasi hɛnɛ. ⁸ Mɛkwadɣa ti síy na, ma punja mɛlɛpi mɛ Njambiyɛ ta ɓɛ nɛ njena. Lɛpina yiŋa mɛnumbu ta siyɔ wɛtɛ yesɔ. Duwɔ yasi ta siyɔ sendi. ⁹ Duwɔ yasi te yi wusɛ nɔ kɛ, yo dɛkɛ nɛ mbɛt. Sendi, punja mɛlɛpi mɛ Njambiyɛ te yi wusɛ punjɛ kɛ, hɛ ti púnjukwɛ yo hɛnɛ na.

¹⁰ Ndi nde, kome kpasa yasi ta dya ké, yike yi ti yaka ké ta siyo. ¹¹ Ke ngimo te yi mi ba monosike ké, mi dikima lepina takina nembe meyasi nda monosike. Ma ke mi ma si doko be mumo ké, e mi lj mekele me monosike hene. ¹² Wuse si beta yasi muka ne nduye nda yi mumo bene ne misi ke mojoli te yi ne fandafuye ké. Wete yeso he ta bene yasi misi ne misi. Muka mi yeti ke duwe yasi hene kimote na, wete yeso mi ta duwe yasi hene nda yi Njambiyé duwe ne mi kumo njena ké. ¹³ Ndana, meyasi maka yitati ta bone: Tikina temo ke yi Njambiyé, bifina temo ke meyasi mete yi ta dya ké nè mekwadya. Ma ke meyasi maka yitati, yo mekwadya kwa mbombu.

14

Kasi punja melépi me Njambiyé

¹ Wune kanda gosó nje te yi be ne temo mekwadya, nè wune nyêki sendi temo ke meyasi mete yi Kimó Sisij nye mumo ké, jeko kwa kwango punja melépi me Njambiyé. ² Yo nde, mo te e lepina ne yina menumbu dele ko ti lepinangwe nye besó bomó na, yasi wete, a lepinangwe nye Njambiyé, keto mumo yeti ke woko yasi te yi nye lepe ké na. Meyasi me Njambiyé yi be sodyate yi nye lepe ké wula ke deti te yi Kimó Sisij. ³ Ma ke be mo te e punje melépi me Njambiyé ko, a lepinangwe ne nye bomó yí keló nde, bo bêki ne deti ke nje Njambiyé kè no mbombu yí kite ne bo yí wedyé sendi ne metemo man. ⁴ Mo te e lepina ne yina menumbu ko kél nde, nye sa te bêki ne

deti ke nje Njambiyε kε nɔ mbɔmbu. Ma yɔkɔ ε punje mɛlepi mε Njambiyε kɔ kɛl nde, njɔŋ botu bete be tike temɔ ke yi Kumande Yesus baka bɛki ne deti ke nje Njambiyε kε nɔ mbɔmbu. ⁵ Mi kwádyikwε nde, wunε hεne lɛpinanɔwε ne yiŋa menumbu. Ma mi jéki kwadyε nde, wunε púnjukwε mɛlepi mε Njambiyε. Yo nde, nɔge mɔ te ε lɛpina ne yiŋa menumbu kɔ dɛyε kine kwanɔyε yasi te yi nyε lɛpε ké, né botu bete be tike temɔ ke yi Kumande Yesus woku bɔy deti na, yite mɔ te ε punje mɛlepi mε Njambiyε kɔ kwá nyε. ⁶ Wunε njɔŋ, kandε yi mi ma dɔyán nɔ ke yun, mi má lɛpinanɔwε nyε wunε ne yiŋa menumbu kine punje mɛyasi mete yi ma bɛki sɔfyate ne mbɔmbu nyε wunε na, ma yite ta kame wunε nɔge? Mi má dɛy kine tedye wunε yasi te yi mi duwá, ho dɛyɔ kine punje mɛlepi mε Njambiyε, ho kine tedye wunε yiŋa yaŋa te yi wulε ke mɛlepi mε Njambiyε na, ma yite ta kame wunε nɔge? ⁷ He pán beŋε gbela mɛyasi nda mbule nε kunde te yi mumɔ tɔ ho mende ké. Nɔge mɛmen mete yi punde kete ké be ne kpatak kpatak, 'mumɔ má nje biye ba men jembi nan? ⁸ Sendi, nɔge dɔŋ bɔnɔwε ti punde kimɔte na, 'bomɔ yakama komsa dɔyambi nan? ⁹ Dete sendi, nɔge wunε lɛpina ne yiŋa menumbu te yi bomɔ yeti ke wokɔ, 'mumɔ má nje biye ba to te nan? Komete, yasi te yi wunε lɛpε ké ke kwá nda pupɔ. ¹⁰ Ko bεkɔ nde, menumbu ne bɔyɔ ke to mboko, numbu hεne lɛpi yasi te yi mumɔ woke. ¹¹ Nɔge mi dɛyε kine wokɔ to yasi te yi mumɔ lɛpε ke yiŋa numbu na, mi nda jɛnɔwε ke misi mε mɔ te.

Sendi, mɔ te nda jɛngwɛ kɛ misi mɛmbɛ. ¹² Dete, nda wunɛ kɛ gosɔ mɛyasi mɛte yi Kimɔ Sisiŋ nyɛ mumɔ kɛ́, wunɛ nyêki sosu yun yí ðɛ tondunate nɛ mɛyasi mɛte yi ta kelɔ nde, nɔŋ botu betɛ ðɛ sima tikɔ temɔ kɛ yi Kumande Yesus ðaka ðêki nɛ ðeti kɛ nje Njambiyɛ kɛ̀ nɔ mbɔmbu. ¹³ Dete, mɔ te ɛ lɛpina nɛ yiŋa mɛnumbu kɔ ngwêtanɔngwɛ nɛ Njambiyɛ nde, a nyêki nyɛ ðeti te yi kwanɔdye yo kɛ mɛnumbu mɛte yi ðomɔ yakama woko. ¹⁴ Kɛto nɔgɛ mi ngwɛta nɛ Njambiyɛ kɛ yiŋa mɛnumbu, sisiŋ mbɛ kɛ mɔy mɛngwɛta, yasi wɛtɛ, ðyano ðyembɛ yeti kɛ ðiyɛ to te na. ¹⁵ Mi ta kelɔ ða nan? Mi ta ngwɛta nɛ Njambiyɛ kɛ yiŋa mɛnumbu ðɛngwɛ ðeti te yi sisiŋ nɛ nyɛ mumɔ kɛ́. Ndi nde, mi ta ngwɛta sendi nɛ ðyano, né ðomɔ hɛnɛ woku to te. Mi ta jembɔ jembɛ kɛ yiŋa mɛnumbu ðɛngwɛ ðeti te yi Sisiŋ Njambiyɛ nyɛ mumɔ kɛ́. Ndi nde, mi ta jembɔ sendi nɛ ðyano, né ðomɔ hɛnɛ woku to te. ¹⁶ Ma nɔgɛ wɛ nyɛ Njambiyɛ wosoko ndi kɛ yiŋa mɛnumbu mɛte yi Sisiŋ nɛ nyɛ wɛ ðeti te yi lɛpɔ, 'yite gbɛla botu betɛ ðɛ ðiyɛ womɛtɛ ðɛ yeti kɛ duwɛ mɛyasi mɛte ðaka má nje lɛpɔ nde *amen kɛ nyɛna wosoko yo piŋɔ te yi ðo yeti kɛ woko yasi te yi wɛ lɛpɛ kɛ́ kɛto nɔgɛ? ¹⁷ Yo gbate nde, nyɛna wosoko te yi wɛ nyɛ kɛ́ gba kimɔ yasi ðudɔyate, ma yasi wɛtɛ, yo yeti kɛ kelɔ nde, mɔ te ɛ ðiyɛ womɛtɛ kɔ ðêki nɛ ðeti kɛ nje Njambiyɛ kɛ̀ nɔ mbɔmbu na. ¹⁸ Mi kɛ nyɛ Njambiyɛ wosoko, kɛto mi kɛ lɛpina nɛ yiŋa mɛnumbu kwɔ wunɛ hɛnɛ. ¹⁹ Ndi nde, kɛmɛ mi wesidya sinɛ nɔŋ botu betɛ ðɛ ma tikɔ temɔ kɛ yi Kumande Yesus, mi ðɛŋa

kimote yí lẹ̀pọ̀ yasi yitan te yi bomo ta woko yi tedye ne bo yasi, laṅsa nde, mi lẹ̀pi yasi tomay kamọ̀ ke yiṅa menumbu.

²⁰ Wunε njon, wunε b̂eki ne metake mete yi goto bomo, yo t̄i b̂eki nda yi bonosike na. Ndi nde, ke nje kelna beya mekele, wunε b̂eki nda gbela seke seke bonosike. ²¹ Yo ketinate ke mekana me Njambiyε nde: <Mi Baba Mboko ta kw̄a ne betombo n̄e yiṅa menumbu dele yi tapita no nye kando ke, ma ko dete, bo t̄i woko men mbe na.> ²² Yite nde, lepina yiṅa menumbu yeti yasi te yi tedye yaṅa ke yi botu bete be tike temo ke yi Njambiyε na, yasi wete, yo yasi te yi tedye yaṅa ke yi botu bete be yeti ke tiko temo ke yi Njambiyε baka. Ma punja melẹpi me Njambiyε, yo gba yasi te yi tedye yaṅa ke yi botu bete be tike temo ke yi Njambiyε baka, yasi wete, yo yeti yasi te yi tedye yaṅa ke yi botu bete be yeti ke tiko temo ke yi Njambiyε na.

²³ He p̄an lẹ̀pọ̀ nde, n̄ge ndingele botu bete be tike temo ke yi Njambiyε baka n̄gbo wesidya kande lepina yiṅa menumbu, n̄ge gbela bomo ho botu bete be yeti ke tiko temo ke yi Njambiyε baka nyiṅe dolo wunε, 'bo t̄i lẹ̀pọ̀ gba nde, wunε ke kono ne to na? ²⁴ Ma n̄ge wunε hene n̄gbo punje melẹpi me Njambiyε ke numbu te yi mumo yakama woko, n̄ge mo te ε yeti ke tiko temo ke yi Njambiyε ko, ho gbela mumo nyiṅe dolo wunε, yasi te yi wunε hene ta lẹ̀pọ̀ ké ta kelo nde, a d̄ukwe mebeyo mene, yo má l̄u sendi nye ke temo. ²⁵ Komete, meyasi mete yi diye sodyate ke moy temo ne ké ta gbasina, a má kuse mebon

koto mbombu ke meneti kano Njambiye, a má lepo ke mbey hene nde, Njambiye ke njoka yun gbate.

Kasi kimɔ ɛri kanna Njambiye

²⁶ Wune njɔn, he yâkanɔwe kelo ba nan? Kome wune ngbo sanɔwa ké, nge baɔa ke njoka yun be ne mejembi te yi jembo yí bese ne Njambiye, nge baɔa be ne yiɔa yasi te yi tedye besɔ, ho ne yiɔa sɔɔya yasi te yi punje nye besɔ ho ne yiɔa yasi te yi lepo ke yiɔa menumbu, nge botu be kwanɔyate be kete yí kwanɔyate yo nye besɔ, yasi hene yâkanɔwe kelna yi nye bomɔ hene deti. ²⁷ Nge be nde, baɔa ke diki lepina ne yiɔa menumbu, ndi bomɔ yiba ho yitati lêpinanɔwe. Bo lêpinanɔwe wete wete, yoko ke kɔn jakɔsɔ, nè mbaɔa mumɔ kwânɔya yasi te yi bo lepe ké nye besɔ. ²⁸ Nge ti be ne mɔ kwanɔyate, na dibi numbu ke njoka besɔ tapita ndi ke moy temɔ ne nye Njambiye. ²⁹ Ke be botu be punja mɛlepi me Njambiye, ndi bomɔ yiba ho yitati lêpinanɔwe, nè bukwele baka lêngwe meto yí nembɛ yasi te yi bo lepe ké. ³⁰ Ma nge Njambiye nye mbaɔa mɔ te ε ke metidyɛ womete kɔ deti te yi punje yiɔa lepi te yi be sɔɔyate, nè mɔ te yɔru pân pa dibo numbu. ³¹ Yo nde, wune hene yakama lepina yí punje mɛlepi me Njambiye, wune ta lepina wete wete, né bomɔ hene duwe yasi, be ne deti yí kè nɔ mbombu. ³² Sisij te yi nye mɔ punja mɛlepi me Njambiye deti ké ke wokuna ne nye, ³³ keto Njambiye yeti mɔ te ε kele yasi ne ndul ndul na, nye Njambiye te ε tete. Dete, meyasi kêlnanɔwe nda yi yo

ɔiki kelna ke mewesidya me botu be Njambiye hene ké. ³⁴ Bomari yâkanḡwe ɔibo menumbu ke mbey hene te yi botu be Njambiye wesidya kete ké, keto bo ti nye bo ɔeti te yi tapita ke membey mete yite na. Bo yâkanḡwe pidye meyotu nda yi membonḡa me Njambiye lepe ké. ³⁵ Nḡe bo kwadye duwe yiḡa yaḡa, bo ɔiya benjoḡo ban ke moy tɔ. Yo yeti kimote nde, nyari tâpitangwe ke mbey kome botu be Njambiye wesidya ké na. ³⁶ 'Yite nde, melɛpi me Njambiye wúla ka pele yun nje no? 'Yo kumma ka ndi pele yun bepo? ³⁷ Nḡe mbaḡa lepe nde, nye mo punja melɛpi me Njambiye, ho nde, a ne ɔeti te yi Kimɔ Sisiḡ, a dúkwɛ nde, yasi te yi mi kete kenje wune ké, yo mbonḡa te yi wule ke yi Nyangwe Kumande. ³⁸ Ma nḡe mumo ti jaye ɔete na, ko Njambiye ti jáya sendi nye na. ³⁹ Dete, wune njon, wune nyêki temo yun hene ke punja melɛpi me Njambiye, ma wune ti peti wete mumo nde, a ti lepinangwe ne yiḡa menumbu na. ⁴⁰ Ndi nde, meyasi hene kwâḡnanḡwe kimote ne nje te.

15

Kasi womiya bemuḡ

¹ Wune njon, mi ke kwadye nde, wune tâka Kimɔ Tom te yi mi kwanḡya nye wune ké. Wune jayma yo sumo kol ne ngbingim. ² Yo Kimɔ Tom te jonḡwe wune, nḡe wune kombile bakidyɛ yo kè no mbombu nda yi mi tedya wune ké. Ma nḡe wune ti kele ɔete na, yite tikina temo te yi wune tikima ke yi Njambiye ké gba gbelate. ³⁻⁴ Mɛyasi mete yi bo tedya mi ké, mi kwanḡya ndi yo sendi

nye wunε. Ma ke njoka meyasi mete, nyanḡwe yasi te yi mi kwanḡya nye wunε beḡwe yasi te yi yo ketinate ke mekana me Njambiyε kε, yo nde, *Krist ḡwā keto mebeyo musu. ⁵ A nḡ punje yotu nye Sefas, punje sendi nye bejεke bene kamō jo yiba. ⁶ Ke kōnte, ε nye punje yotu nye benjōḡ busu, buyo yan kwanḡma ḡomay yitan ke kiya mbey. Ke njoka yan sulo te ndi ndana kete ne jōḡ, ma baḡa ma ḡwe. ⁷ Ke kōnte yinōri, ε nye punje yotu nye Jak, punje sendi nye botu be tomun bene hεne. ⁸ Yī sidye nō, a nḡ punje yotu nye mi, ḡba mumō nda mi pobō. ⁹ Yo nde, ke njoka botu be tomun be Yesus hεne, mi nda ḡba dibo mekoku. Yo ti yaka nde, bo jεbanḡwe mi nde mō tomun wene na, keto mi tedya nyanḡwe mebōne nye njōḡ botu bete be tike temō ke yene baka. ¹⁰ Ma ndana, mi me ke teri te yike, keto Njambiyε ne ḡḡikwa. ḡḡikwa te yi nye kelma ne mi kε tī ḡwe mesenḡe na. Mi kelma mesay kwā botu be tomun bete bari hεne. Ma yeti ḡba mi kele mesay mete na, yo ndi Njambiyε kele mesay mete ne mi keto ḡḡikwa ne. ¹¹ Ma ko nde, yo mi tedye, ko nde, yo bari, siya Kimō Tom te yi wuse hεne pele kε, yori. Yo yite yi wunε tikima temō kete.

Wuse ta womiyε

¹² Ma ḡḡe bo pele nde, *Krist womiya ke njoka bemuḡ, keto ḡḡe yi baḡa ke njoka yun biye meso nde, bomō tī womiyε kε? ¹³ Má beki ḡbate nde, bomō tī womiyε na, ma ta be sendi nde, Krist tī womiyε na. ¹⁴ Má beki ḡbate nde, Krist tī womiyε na, ma pelna Kimō Tom te yi wuse pele kε nε

tikina temo te yi wune tike ke yi Njambiyε kε gba gbelate. ¹⁵ Mǎ bεki nde, bemun tǐ womiyε na, ma ta bε nde, Njambiyε tǐ womiyε Krist na. Yite ma wuse botu bete bε lεpε yasi te yi Njambiyε kele nε nǐgbak nǐgbak baka ke kelo ja kε nɔ, keto wuse sima lεpɔ nde, a womiya Krist. ¹⁶ Nǐgε bε gbate nde, botu bete bε gwe baka tǐ womiyε na, yite nde, Krist tǐ womiyε sendi na. ¹⁷ Nǐgε bε nde, Krist tǐ womiyε na, yite nde, tikina temo te yi wune tike ke yi Njambiyε kε gba gbelate, yite wune ndi ke moy mεbeyo mun. ¹⁸ Ma yite tɛdya nde, botu bete bε gwǎ tiko temo ke yi Krist baka ta yambile. ¹⁹ Nǐgε bε nde, bibina temo te yi wuse nɔ pεlε yi Krist kε, yo ndi keto jonǐgwe te yi meneti maka, yite wuse jeko bε nε nǐgwete kwǎ bomo hεnε.

²⁰ Ma yo gbate nde, *Krist womiya ke njoka bemun, nyε bosa mo te ε womiya ke njoka botu bete bε ma gwe baka. ²¹ Yo nde, nda yi mumo wete kelma nde, bomo hεnε sǎnǐgwǎnǐgwe nε son, dεte sendi, mumo wete ta kelo nde, bomo hεnε womkwe. ²² Ma nda yi bomo hεnε ke gwe, keto bo mbo Adam, dεte sendi, bomo hεnε bε bε sanǐgwate nε Krist baka ta ju nε nje nε. ²³ Ndi nde, bomo ta womiyε nε nje te dεkε: Krist bǎ bosa mumo, ke kɔnte, yo ta bε botu benε kome nyε ta basidye nje kε. ²⁴ Yǐ kε nɔ ndana ke siyna mεyasi hεnε, Krist ta sonε dεti mεyasi mεte yi bε nε nyǎnǐgwe dεti, sonε dεti mεsisiǐ mεte yi jεnǐgila ke to mboko, sonε sendi dεti mεyasi mεte yi bε nε nǐnǐgudye. Kε kɔnte, a mǎ nje kanε yey dǐyo Kumande nyε Njambiyε te Da sidye nɔ.

25 Yo nde, *Krist nâm gbate kumɔ ke ngimɔ te yi sanɔwɛ ta si kawule bɛpendɔ bɛnɛ hɛnɛ tikɔ ke nji mɛkol mɛnɛ. 26 Njena mɔ pendɔ te yi nyɛ ta sɔɲɛ ɔfeti nɛ kɔ, yo sɔɲ. 27 Yo ketinate ke mɛkana mɛ Njambiyɛ nde: <Njambiyɛ kaɲma mɛyasi hɛnɛ tikɔ ke nji mɛkol mɛ Krist.> Ma ɲɛ Njambiyɛ lɛpɛ ɔfete, yite nde, sɔɲɛ ndi nyɛ, nyɛ mɔ te ε kelma nde, Krist nâm mɛyasi mɛte kɔ. 28 ɲɛ Njambiyɛ si kelɔ nde, Krist nâm mɛyasi hɛnɛ, komɛte, *Mɔnɔ má nje wokuna nɛ nyɛ, mɔ te ε kelma nde, a nâm mɛyasi hɛnɛ kɔ. Yo ta kwanɲa ɔfete, né Njambiyɛ nyɛpɔ nje tika Kumande ke to mɛyasi hɛnɛ.

29 Hɛ pân pa lɛpɔ kasi botu bɛte yi bo tɔpɛ bo ke mɔrɔku ke numbu botu bɛte bɛ ma gwe baka. ɲɛ bɛ gbate nde, bɛmunɲ tí womiyɛ na, ma botu bɛte lépi nde, bo tɔpa bo ke mɔrɔku ke numbu botu bɛte bɛ ma gwe baka keto ɲɛ? 30 Ma ɲɛ bɛ gbate nde, bɛmunɲ tí womiyɛ na, keto ɲɛ yi wusɛ jɛkidɲɛ mɛyotu musu mɛɲɲimɔ hɛnɛ nyɛ sɔɲ ké? 31 Wunɛ ɲjɔɲ, sinɛ sɔɲ kol wɛtɛ mɛtu hɛnɛ. Yo ndi gbakasi sendi ɔfete nda yi mi lukse nɛ yotu mbɛ keto yun, keto wusɛ sanɔwate sinɛ bɛ Nyangwɛ Kumande wusu Krist Yesus. 32 Yo má bɛki nde, mi lôɲ ɔyambi sinɛ bɛnyamɔ nyan ke Efɛs yí ɲɔsɔ nɛ yiɲa yasi nda yi bɔmɔ kelɛ ké, ma yite ta kame mi ɲɛ? Ma ɲɛ bɛ nde, bɛmunɲ tí womiyɛ na, yite wusɛ ɔyɛnangwɛ, hɔbiye mɛɲjam ɲɛɲɲɛ, keto hɛ ta gwe nɛmɛnɔ. 33 Wunɛ tí sebila yotu yun na, bɛya kumbɔ bɛkidɲa tɛte mumɔ. 34 Wunɛ jɛmkwɛ kelɔ yasi nɛ ɲɲbɛɲ. Kpɛ, nɛ tí kel bɛya yasi na,

keᅒo ᅒaᅒa ke njoka yun yeti ke duwe Njambiye na. Mi lépi lépi ke, né njøn biy wune.

Njel yotu te yi mumo ta

womiye no ké

³⁵ Mumo yakama diyé nde: <Ma bemun ta womiye nan? 'Bo ta womiye ne njel yotu te yen?>
³⁶ Lem mumo, nge we yikile kwalo ke meneti, nge yo ti pa gwe na, yo má ju? ³⁷ Kwalo te yi we yikile ke meneti ké ti pundo ndi ne kiya njel yotu te yite na, yo ba ho mbumo mbusa ho yina kwalo dele yi we yikila ke meneti. ³⁸ Yo nde, Njambiye ta nje nye yo kwalo yotu te yi nye kwadye beᅒgwe kwalo mbumo te ete. ³⁹ Meyasi hene te yi ne jon yi diyé ke to meneti ké ne membundo dele dele. Membundo mete yi bomo dele, yi benyamó dele, yi benon dele, yi benjanjo sendi dele. ⁴⁰ Yo ne meyasi mete yi diyé ke kwey nè meyasi mete yi diyé ke meneti maka. Yasi wete, nyonjo meyasi mete yi diyé ke kwey nè yi diyé ke meneti maka ké yeti wete na. ⁴¹ Yol te yi yeso nè yi ngwende nè yi besiso yeti wete na. Ko ke njoka besiso, yol yan dele dele. ⁴² Womiya te yi bomo ta womiye no ké ta be sendi dete. Yotu te yi bo pumbe ké bóku bokó, ma yike yi womiye ké ti bo se na. ⁴³ Yotu te yi bo pumbe ké, yo yasi nye, ma kome yo womiye ké, yo me kpara nyonna yasi. Yotu te yi bo pumbe ké ne kosó, ma kome yo womiye ké, yo me tondunate ne nyanᅒwe deti. ⁴⁴ Yotu te yi bo pumbe ké, yo gbela membundo, ma kome yo womiye ké, yo me yotu te yi Sisiᅒ nye ké. Nda yotu te yi membundo

kete ké, yotu te yi Sisiŋ nye ké sendi kete. ⁴⁵ Yo nda yi yo kɛtinate ke mekana me Njambiyɛ nde: <Njambiyɛ kelma nde, bosa mumɔ Adam sɔsu.> Ma njena Adam njɔ be ne sisiŋ te yi nye bomo jonɔwe. ⁴⁶ Yotu te yi Sisiŋ nye ké yeti bosa yotu te yi mumɔ be no ké na. Bosa yotu te yi mumɔ be no ké, yo ε membundo. Yotu te yi Sisiŋ nye ko njáki nje njime. ⁴⁷ Bosa mumɔ, nye mo meneti maka, keto a wúla ke ngbutu meneti. Ma yiɓa mumɔ te yoko wúla ke kwey nje no. ⁴⁸ Botu be meneti ke boɔna ne mo te yi Njambiyɛ kusuma nye ne ngbutu meneti ko. Botu bete be kwey ke boɔna ne mo te ε wulma ke kwey nje no ko. ⁴⁹ Nda wuse ke boɔna ne mo te ε wulma ke ngbutu meneti, wuse ta boɔna sendi ne mo te ε wulma ke kwey nje no ko. ⁵⁰ Wune njon, mi ke lepɔ nye wune nde, mumɔ ti yaka nyiŋe ke *Kando Njambiyɛ ne yotu te yike yi ne membundo nè mekiyo ké na. Sendi, yasi te yi bo ké ti yaka diyo bene yasi te yi ti bóku ké na.

⁵¹ Ne lɛngwe meto. Mi ke punje yiŋa yasi te yi ma béki soɔfyate ne mbombu ké nye wune, yo nde: Yeti wuse hene ta gwe na, ndi nde, meyotu musu hene ta si senjo. ⁵² Yo ta kwaɔna ndi tu wete ne verum nda yi misi dyabiɔya no ké. Yo ta kwaɔna ke njena toɔna doɔmbiya. Yo nde, bo ta to doɔmbiya, bemun má womiyɛ. Bo ta womiyɛ ne meyotu mete yi tí bo se na. Ma ke yusu, meyotu musu ta senjo, ⁵³ keto yotu te yike yi ta bo ké ta yeɔsa be yotu te yi tí bo na. Sendi, yotu te yike yi sangwa ne soɔn ké ta yeɔsa be yotu te yi tí gwe se na.

⁵⁴ Kome yotu te yike yi be nde, yo bôku ké ta yeŋsa be yike yi tí bô ké, sendi, kome yotu te yike yi sangwa ne sŋj ké ta yeŋsa be yike yi tí gwe se na, komete, mēlepi mete yi dīye ketinate ke mekana me Njambye nde: <Nŋaŋ dīyambi sima si menŋ sŋj ké> ta si tondo. ⁵⁵ <Ma sŋj, deti yo ba we? Ma sŋj, batal yo ba we?> ⁵⁶ Batal te yi sŋj, yo mebeyŋ, ma deti mebeyŋ wúla ke mēmbŋga. ⁵⁷ Ndi nde, wosoko ne Njambye, keto a nya wuse deti te yi laŋsa ne nje Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist!

⁵⁸ Dete, wune njŋ, sŋj temŋ mbe, wune sŋm kol dīyo ne ngbīŋim kelo mesay me Nyangwe Kumande kimŋte kē nŋ mbŋmbu. Wune dúkwē nde, mesay mete yi wune kele ne deti Nyangwe Kumande ké tí gwe mesenŋe na.

16

Kasi wesidya mŋni yī kame

ne botu be Njambye

¹ Ke kasi wesidya mŋni te yi kame ne botu be Njambye, wune sendi, wune kēl nda yi mi pesima nye menjŋ me botu bete be tike temŋ ke yi Kumande Yesus ke meneti me Galasi ké.

² Mumŋ hene ke njoka yun sŋŋa yaŋa tikŋ ne naŋ ke bosa yesŋ te ε kande jŋnja sŋndi beŋgwe buyŋ yasi te yi nye ta sŋmbŋ ké, kambŋ wune me nje wesidye sendi yiŋa yasi kome mi ta dīyā ké.

³ Wune tŋka botu bete be wune kwadye. Dete, kome mi ta dīyā ké, mi ta tomŋ bo ne mekana yī kē tikidye ne mŋni te yi wune ndemma ké ke Yerusalem. ⁴ Nge be nde, mi kēn, sine bo má kē.

Mekendi mete yi Pol kwadye kelo ké

⁵ Mi ta kwà ne Maseduwan yí kè nò pè yun, keto mi ta kwà ne mate. ⁶ Mi táka nde, sine wune ta pa ya ko sidye ngimò abekata, yaka nò, né wune kam mi, né mi kum ke mbey te yi mi ta kè kete ké. ⁷ Ke kèndi te yike, mi yeti ke kwadye kwà kwey ne kwey na. Nge Nyangwe Kumande jaye, sine wune ta pa kwanɔye mɔnɔ metu. ⁸ Ndi nde, mi ta pa dɔyɔ ke Efes kumɔ ke jesɔ Pantekot, ⁹ keto Njambiyè ma bute nyangwe nje kelna kimɔ mesay nye mi. Ma bependɔ ne buyɔ sendi. ¹⁰ Nge Timote dya weri, wune kèl nde, a dɔy ke njoka yun kine wɔ na, keto a ke kelɔ sendi mesay me Nyangwe Kumande nda mi. ¹¹ Mumɔ wete ne wete tɔ yelkwe nye na. Wune kâma nye, na tɔki nje ne te, na yɔkwe nje dolɔ mi, keto mi ke ladye nye sine benjɔn busu. ¹² Ma ke kasi maɲ wusu Apolos, mi ngwetama budɔyate ne nye nde, a kèn kè beɲe wune bene baɲa benjɔn busu, yasi wete, a tɔ be ne yesidye kenate ndana na, a ta disɔ kè kome nye ta be ne ngimò ké.

Njena lepi

¹³ Wune dɔy mejemsidye tikɔ temɔ ne ngbik ke yi Njambiyè. Wune bêki ne nyan nda bembam, be ne deti. ¹⁴ Yasi hene te yi wune kele, wune kèl yo ne temɔ te yi mekwadya. ¹⁵ Wune njɔn, mi ke kwadye lepɔ sendi yiɲa yasi nye wune, yo nde: Wune duwà moy tɔ Stefanas. Ne duwà nde, yo bosa botu bete be yeɲsama temɔ jaye Njambiyè ke meneti me Akay, bo nya sosu yan hene ke kamna botu be Njambiyè. ¹⁶ Wune wòkunangwe ne njel bomɔ nda bete, wokuna

sendi nɛ bomo hɛnɛ bɛ keɛ kwalɔ mɛsay mɛtɛ yitɛ baka. ¹⁷ Mi nɛ mɛsosa yí bɛɲɛ Stefanas nɛ Fɔrtunatus nɛ Akayikus, kɛto bo nɲa bɛɲɛ mi kɛ numbu yun. ¹⁸ Bo nɲa wɛɖyɛ temɔ mɛɛ nda yi bo wɛɖya nɛ yun sendi kɛ́. Dɛtɛ, wunɛ jâya nɲɛl bomo nda bɛtɛ. ¹⁹ Mɛnɲon mɛ botu bɛtɛ bɛ tikɛ temɔ kɛ yi Kumandɛ Yesus kɛ mɛnɛti mɛ Asi baka kɛ nyɛnɔ wunɛ. Akilas bɛnɛ Pirisil bɔ nɲon botu bɛtɛ bɛ tikɛ temɔ kɛ yi Kumandɛ Yesus bɛ ɖiki wɛsɛɖya kanɔ Nɲambiye kɛ tɔ ɖyan baka kɛ nyɛnɔ wunɛ bɔɖyate kɛ ɖinɔ Nyangwɛ Kumandɛ. ²⁰ Bɛman busu bɛ wonɲa hɛnɛ kɛ nyɛnɔ wunɛ. Wunɛ nyɛnɲangwɛ tandɛ yun wusa nda botu bɛ Nɲambiye. ²¹ Yí nyɛnɔ nɛ wunɛ, yo gba mi Pol kɛtɛ yitɛ nɛ gba bo mɛɛ. ²² Nɲɛ mumɔ ti kwadɔyɛ Nyangwɛ Kumandɛ na, na bɛ́ki nɛ mɛkita. *Maranata! Yitɛ ndɛ: Nyangwɛ Kumandɛ, inja! ²³ Kumandɛ Yesus kɛl ɲɲikwa nɛ wunɛ. ²⁴ Temɔ mɛɛ kɛ yotu yun hɛnɛ, kɛto sinɛ bɛ Krist Yesus mɛ sanɲwate.

Μελεπι με Njambye Jonja Mbon
Kako: Μελεπι με Njambye Jonja Mbon New
Testament
Le Nouveau Testament en langue kako (kako-est)
Cameroun et RCA

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kako)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

01d5712f-3809-5574-9928-b20d539536e3